

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
May 24, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽĖ - MAY 24, 1994

Nr. 100

Žinios iš Lietuvos - Elta

Jau užtenka parašų turto atstatymo referendumui

Vilnius, gegužės 23 d. (Elta) - Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius pirmadienį spaudos konferencijoje pranešė, kad jau surinkta 300,000 parašų, reikalingų referendumui surengti. Tačiau parašų rinkimo kampanija, pradėta balandžio 23 d., tęsiasi.

Konservatoriai siūlo referendume priimti konstitucinį įstatymą dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indelių ir akcijų vertės atstatymo bei teisėtvaros pakeidimų. Pasak Gedimino Vagnoriaus, sociologiniai tyrimai rodo, kad apie 72% gyventojų nepitaria LDDP vykdomai privatizacijai ir 68% nepatenkinti vyriausybės ekonomine bei socialine politika. Tai, jo nuomone, leidžia tikėtis sėkmės referendume.

Infliacija šalyje auga pastoviai, teigė Vagnorius. Jis pabrėžė, kad nuo lito įvedimo kainos pakilo du kartus, o lito kursas nepasikeitė. Gedimino Vagnoriaus žiniomis, vyriausybė artimiausiu metu priims sprendimą nuvertinti litą. Iš to, sakė jis, pasipelnys tie, kurie iš anksto sužinojo, kada ir kokių santykiu bus pakeistas lito kursas.

Referendumu priėmus įstatymą, konservatoriai, pasak Gedimino Vagnoriaus, nevens padėti jį įgyvendinti. Tačiau sudaryti naujos vyriausybės, esant šiam Seimui, jie nesutiks.

Brazauskas kritikuoja „Kancijų istoriją“

Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas pritarė kritikai, kuri Lietuvoje ir išeivijoje pareiškė, kad „Lietuvos kovų ir kancijų istorijos“ pirmosios knygos. Įprastiniame pirmadienio pasikalbėjime Lietuvos radijuje jis sakė, kad iš leidinyje pateiktų dokumentų susidaro tikrovės neatitinkantis vaizdas.

Šiame „Lietuvos kovų ir kancijų istorijos“ tome, pirmajame iš numatytų išleisti šešiolikos, skelbiama patikėti enkavedistų apie lietuvių trėmimus pokario metais - instrukcijos represiniam organams, jų ataskaitos Maskvos vadovybei ir panašiai. Dokumentai paskelbti be jokių komentarų.

Tremtinių ir visų lietuvių atmintyje amžiams įsirežė atsiųstųjų represinių organų žiaurus elgesys, baisybės, kurias mūsų žmonės patyrė trėmimo vietose. Tačiau, vartant knygą, vaizdas gerokai kitoks, sakė Algirdas Brazauskas. Skaitytojai lyg ir siūloma patikėti enkavedistų instrukcijomis, kurios visiškai skyrėsi nuo jų darbų.

Algirdo Brazauskos nuomone, būtina kuo greičiau paruošti ir išleisti toms, kuriuose atsispindėtų „didžioji šimtų tūkstančių žmonių kancija, pradedant pirmosiomis trėmimo akimirkomis bei žūtimis svetimoje žemėje“. Reikia parodyti visą genocido klastą, sakė jis.

Dabartinė ir ateinančios Lietuvos gyventojų kartos, visas pasaulis turi žinoti tikrąją tautos tragediją, pabrėžė prezidentas.

Paskirta Lietuvos ambasadorė Estijai

Seimo užsienio reikalų komitetas pritarė Užsienio reikalų ministerijos pasiūlymui skirti Haliną Kobeckaitę Lietuvos ambasadore Estijos Respublikoje. Sutikimą dėl jos kandidatūros Estijos vyriausybė davė prieš savaitę.

Halina Kobeckaitė 1962 m. baigė Vilniaus universitetą, įgijo žurnalistės specialybę. Veliau studijavo kalbas. Yra išvertusi apie 20 knygų. Beveik 16 metų ji dėstė Vilniaus Technologijos universitete. Turi humanitarinių mokslų daktarės laipsnį.

1990 metais Halina Kobeckaitė paskirta Tautybių departamento generaline direktore, šiose pareigose dirbo iki departamento reorganizavimo šiemet kovo mėnesį. Dabar ji - užsienio reikalų ministerijos patarėja kultūros klausimams.

Nusikaltėliai grasina ir pramonei

Vilnius, gegužės 20 d. (Elta) - „Centurio“ bylos rezultatai (visi ekonominių prievartavimų kaltinti asmenys, prietaikius amnestiją buvo paleisti iš teismo salės) sudarė traukiant smūgi teismams, pareiškė spaudos konferencijoje Seimo pirmininko pavaduotojas Egidijus Bičkauskas. Sunkių nusikaltimų Lietuvoje nuolat daugėja, tačiau apie 10% jų padarė organizuotos gaujos, o jų nusikaltimų mažiau išaiškinama.

Bičkauskas nuomone, artimiausiu metu kriminoginė padėtis bus įmanoma kontroliuoti pirmiausia dėl to, kad pradeda formuotis nauji ekonominiai santykiai. Pasidalijo 5-7 finansinės grupuotės. Jos sparčiai eina į ekonominę valdžią, faktiškai jau daro poveikį Seimui ir vyriausybei. Šios grupuotės, savo ruožtu, suskilusios į dvi dalis: vadinamųjų nomenklaturininkų (buvę direktoriai, partiniai ir sovietiniai veikėjai) ir pastaraisiais metais iškilusi verslininkų banga. „Kai kurie ju, švelniai tariant, kelia įtarimą ne tik mums. Nemanau, kad juos paliks ramybėje profesionalių nusikaltėlių pasaulis“, pabrėžė Egidijus Bičkauskas.

Saugiausia investuoti Latvijoje

Vilnius, gegužės 21 d. (AGEP) - Visoje buvusios Sovietų Sąjungos teritorijoje mažiausiai rizikos investicijoms yra Latvijoje. Latvija užima 104 vietą ir pakilo 26 vietom lyginant su pernai. Estija yra 105 ir pakilo keturiomis vietomis, o Lietuva - 110 vietoje ir pakilo 17 vietų. Pirmosiose vietose yra JAV, Austrija, Liuksemburgas. Lenkija - 80-tojoje, Rusija - 138-ojoje.

- Romoje pop. Jonas Paulius II gegužės 22 d. pirmą kartą viešai pasirodė ligoninės lange, kur jis sveiksta, prieš tris savaites susilaukęs klubą. Atrodė numetęs svorio, bet linksmas.

Vytauto Didžiojo universiteto penkerių metų atkūrimo sukakties iškilmėse rektorius Bronius Vaskelis (balandžio 29 d. pasirašo sutartį su Lietuvos Akcinio Inovacinio Banku. Jam iš abiejų pusių sėdi banko valdytojai A. Balkevičius ir A. Aleknavičius. Stovi VDU Senato pirmininkas prof. A. Vanagas ir prorektorai prof. V. Kaminskas ir prof. P. Zakarevičius.

Lietuva ir Baltarusija tariai dėl karinio bendradarbiavimo

Vilnius, gegužės 19 d. (AGEP) - Lietuvos ir Baltarusijos gynybos ministrai užmezgė kaimyninio bendradarbiavimo dialogą, kuris, kaip tikimasi, taps nuolatinis. Baltarusijos gynybos ministerijos delegacija, vadovaujama ministro generolo pulkininko Pavel Kozlovski, ketvirtadienį Vilniuje susitiko su krašto apsaugos ministru Linu Linkevičium, Seimo pirmininku Česlovu Juršėnu, lankėsi Geležinio Vilko lauko kariuomenės brigadoje ir SKAT štabe.

Abu ministrai sutinka, kad bendra 720 kilometrų siena yra svarbi paskata bendradarbiauti. Šis vienijantis argumentas, regis, nustelbia gynybinių koncepcijų orientacijos skirtumus. Kaip žinoma, Lietuva savo saugumo garantijas sieja su integracija į NATO, tuo tarpu Baltarusija yra Nepriklausomų Valstybių Sandraugos (NVS) kolektyvinio saugumo sutarties dalyvė. Vis dėlto abiejų šalių karinių žinybų vadovai pabrėžia, kad tai nėra kliūtis dialogui ir bendradarbiavimui.

„Pokalbis vyko visiškai savitarpio supratimo atmosferoje“ sakė min. Linas Linkevičius spaudos konferencijoje ketvirtadienį. Pasak ministro, sąlyčio taškų atsirastų daugiau, jei Baltarusija, kaip ir Lietuva, įsijungtų į NATO programą. „Partinystė vardan taikos“. Generolas Pavel Kozlovski toje pat spaudos konferencijoje sakė, kad Baltarusijos vadovybė „iš esmės teigiamai“ vertina partnerystę ir svarst, kokių lygių galėtų joje dalyvauti.

Ministras Kozlovski teigė, kad santykiai su Baltijos valstybėmis Baltarusijai yra ypač reikšmingi. Pasak jo, savo kariuomenę kuriančiai Baltarusijai Lietuvos patirtis šioje srityje yra labai įdomi. Ministras sutarė darbo grupių lygyje tęsti Vilniuje užmegztą dialogą ir apibrėžti galimo bendradarbiavimo sritis.

Kaip rašo „Lietuvos aidas“, Baltarusijos gynybos ministerija yra pasirašiusi sutartis su Lenkijos, Rusijos, Ukrainos, Prancūzijos, JAV ir kitų valstybių giminėmis žinybomis. Geležinio Vilko lauko kariuomenės brigada ir Baltarusijos armijos Gardino korpusas yra užmezgę draugiškus santykius.

Ministras Kozlovski pabrėžė, kad strategiškai svarbus Baltarusijos tikslas - užmegzti gerus kaimyninius ryšius ne tik su NVS valstybėmis, bet ir su Baltijos šalimis.

Po nepriklausomybės paskelbimo Baltarusijai atiteko didelis buvusios sovietų armijos palikimas, beveik 200,000 karių. Be to, yra ir Rusijos dalinių, kurie pagal Sovietų Sąjungos susitarimus su Vakarais po truputį išvedami iš Baltarusijos. Planuojama, kad iki 1995 metų Baltarusijoje turėtų likti tik

85,000 Rusijos karių ir karininkų; 12,000 karininkų ir kareivių reikėtų išleisti į atsargą. Šis procesas vyksta ramiai. Paleistų į atsargą kariškių aprūpinimą butais, veikia mokymo centrai, kuriuose per metus beveik 1,500 kariškių išmoka civilių specialybių.

Baltarusija su Rusija yra pasirašiusi karinio tranzito sutartį, ji Baranovičiuose nuomos Rusijai tokį pat objektą kaip Latvijoje esanti rado stotis Skrunoje.

Baltarusijos gynybos ministras savo vizitą vadino darbinu. Kokių nors sutarčių ar protokolų tarp Baltarusijos Gynybos ministerijos Lietuvos Krašto apsaugos ministerijos nepasirašyta.

JAV nebijo ekskomunistų grįžimo į valdžią

Vašingtonas, gegužės 11 d. (Reuter-Elta) - Jungtinės Amerikos Valstijos pareiškė, jog buvusių komunistų grįžimas į valdžią Rytų Europoje jų nejaudina tol, kol nesumanyms grįžti į totalitarizmą.

JAV Valstybės departamento atstovas Mike McCurry, paprašytas pakomentuoti naujausią buvusių komunistų pergalę Vengrijos visuotiniuose rinkimuose, taip pat ir kitose buvusio sovietinio bloko valstybėse, pasakė, kad „daugeliu atvejais tie, kurie buvo susiję su praeities režimais, dabar perejo prie naujos politikos, naujų programų ir naujų pažiūrų.“

JAV Valstybės departamento atstovas Mike McCurry, paprašytas pakomentuoti naujausią buvusių komunistų pergalę Vengrijos visuotiniuose rinkimuose, taip pat ir kitose buvusio sovietinio bloko valstybėse, pasakė, kad „daugeliu atvejais tie, kurie buvo susiję su praeities režimais, dabar perejo prie naujos politikos, naujų programų ir naujų pažiūrų.“

Vilnius, gegužės 12 d. (LR) - Prezidentas Algirdas Brazauskas priėmė ekspremjerę Kazimierą Prunskienę, rašo „Lietuvos rytas“. Po susitikimo su šalies vadovu ji pasakė, kad buvo atėjusi pakviesti A. Brazauską į Lietuvos ir Europos Instituto inovacijų forumo kartą su Atviros Lietuvos Fondo birželio 28-29 dienomis Vilniuje rengiamą konferenciją apie kultūrinį, politinį ir ekonominį bendradarbiavimą tarp Rytų ir Vakarų. Prezidentas prašytas tarti sveikinimo žodį konferencijos dalyviams.

Kazimiera Prunskienė prezidentui pasakė apie Lietuvos ir Europos Instituto rengiamas konferencijas, šios konsultacinės firmos projektus, kurie, ekspremjerės nuomone, turi didelę perspektyvą ir ekonominį

svorį Lietuvos ekonomikai. Prezidentas buvo informuotas apie Klaipėdos uosto plėtojimo planus. K. Prunskienė su viena vokiečių grupe iš Bremeno laimėjo konkursą. Anot buvusios ministrės pirmininkės, Klaipėdos uostui pavyko nukonkuruoti Latviją ir Kaliningrado sritį bei perimti eksporto ir importo srautus į Baltarusiją.

Buvusi premjerė ir buvęs vicepremjeras taip pat kalbėjo apie Lietuvos elektronikos pramonės atgaivinimą. Į klausimą, ar buvo duota patarimų prezidentui, K. Prunskienė atsakė teigiamai. Neatskleisdama patarimų turinio, ekspremjerė sakė, kad patarimus valdžios lyderiams iš jų interesų sferos yra linkusi dalyti dozėmis.

Brazauskas priėmė Prunskienę

svorį Lietuvos ekonomikai.

Prezidentas buvo informuotas apie Klaipėdos uosto plėtojimo planus. K. Prunskienė su viena vokiečių grupe iš Bremeno laimėjo konkursą. Anot buvusios ministrės pirmininkės, Klaipėdos uostui pavyko nukonkuruoti Latviją ir Kaliningrado sritį bei perimti eksporto ir importo srautus į Baltarusiją.

Buvusi premjerė ir buvęs vicepremjeras taip pat kalbėjo apie Lietuvos elektronikos pramonės atgaivinimą.

Į klausimą, ar buvo duota patarimų prezidentui, K. Prunskienė atsakė teigiamai. Neatskleisdama patarimų turinio, ekspremjerė sakė, kad patarimus valdžios lyderiams iš jų interesų sferos yra linkusi dalyti dozėmis.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Krymas atmetė Ukrainos ultimatumą

Simferopolis, gegužės 21 d. (Reuters) - Krymas atmetė Ukrainos ultimatumą, reikalaujantį, kad Krymas atsisakytų siekti atsiskirti nuo Ukrainos.

Praėjusį penktadienį, gegužės 20 d., Krymo parlamentas nubalsavo atstatyti 1992 metų Konstituciją, kurioje daugeliu būdų pabrėžiamas Krymo suverenumas. Ukrainos sostinėje Kijeve šis Krymo Aukščiausios Tarybos veiksmas buvo vertinamas tolygiu atsiskyrimu nuo Ukrainos, siekiant galimo susijungimo su Rusija.

Ukraina pasmerkė šį veiksmą kaip grėsmę Ukrainos teritoriniam integralumui ir davė Krymui dešimt dienų panaikinti Ukrainai grasinantį savo parlamento sprendimą. Šeštadienį Krymo parlamento deputatai pravedė rezoliuciją, kad Ukrainos ultimatas yra negaliojantis Krymo teritorijoje.

Lietuvos žinių agentūra Elta pirmadienį paskelbė Lietuvos prezidento Algirdo Brazauskos pareiškimą, kuriame prašo tarptautinio dėmesio, ieškant kompromisinio sprendimo.

Geležinio Vilko brigada neteko vardo

Vilnius, gegužės 21 d. (AGEP) - Lietuvos kariuomenės generalinio štabo sprendimu, vykdančiam reorganizacijos planą, iš lauko kariuomenės brigados atimtas „Geležinio vilko“ pavadinimas. Nuo šiol ši tarnyba vadinsis tik lauko kariuomenės brigada.

„Lietuvos aidas“ rašo, kad generaliniame štabe mėgino sužinoti kodėl priimtas toks sprendimas. Tačiau štabe atsakė trumpai: „Kariniai įsakymai nekomentuojami“ (esą niekur pasaujlyje reguliariosios kariuomenės daliniai nevadinami legendiniais pavadinimais).

Nesuprantamas toks sprendimas ir pačiai lauko kariuomenės brigadai. Be didžiulio moralinio smūgio, brigados vadovybė patirs ir nemažą materialinį nuostolį. Reiks keisti antspaudus, firminius blankus, dokumentaciją, emblemas.

„Geležinio vilko“ štabe kalbama, jog tokį nutarimą galėjo sugalvoti žmonės, kurie visiškai negerbia Lietuvos kariuomenės ir siekia ją sunaikinti. Kitas žingsnis, pranašauja karininkai, bus įsakymas panaikinti atskirų lauko kariuomenės brigados batalionų pavadinimus. Visi batalionai jau buvo pavadinti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kunigaikščių vardais.

Pasak teisininkų, toks lauko

Po trisdešimt penkias minutes trukusio pokalbio buvę bendražygiai atsisakė pozuoti fotografams. K. Prunskienė išskubėjo į parodos atidarymą, o po pietų išskrido į Boną dalyvauti Vokietijos ir Rusijos vyriausybės rengiamoje konferencijoje apie bendradarbiavimą tarp Rytų ir Vakarų. Jos žodžiais tariant, pakvietimas buvo siūstas ir vyriausybei, tačiau atgarsio nesulaukė. Todel K. Prunskienė sutiko vykti į renginį, nes, anot jos, „geriau mums dalyvauti diskusijoje, negu rusai su vokiečiais kalbės apie mūsų reikalus“.

„Su nerimu ir susirūpinimu stebime įvykių eigą Kryme“, pradeda pareiškimą Lietuvos prezidentas. „Lietuva pasisako už tai, kad visos politinės jėgos ir oficialūs asmenys, nuo kurių veiksmų priklauso padėties suregulavimas, elgtųsi atsakingai ir santūriai, naudotų tiksliai taikias priemones“.

„Mes visada palaikome ir palaikome pozityvius kompromisinius sprendimus. Esu įsitikinęs, kad jau dabar tarptautinės organizacijos turi sutelkti dėmesį šioms problemoms išspręsti taikiai ir nedelsiant, kad Krymo pusiasalis netaptų pavojaus ir nestabilumo židiniu, gresiančiu regiono ir viso žemyno saugumui“.

„Lietuva sveikintų kuo greitesnį susidariusios padėties suregulavimą, remiantis Jungtinių Tautų organizacijos Įstatuose, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos Baigiamajame Akte, Paryžiaus Chartijoje Naujajai Europai bei kituose dokumentuose nustatytais tarptautinės teisės principais“.

kariuomenės brigados pavadinimo keitimas yra neteisėtas, nes Geležinio Vilko vardui pritarė Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas. Todel ir atšaukti gali tik prezidentas arba Seimas.

Krašto apsaugos ministerijoje kalbama, kad generalinis štabas, suformuotas iš esmės iš buvusių sovietinių pulkininkų, pasirengęs ne tik tautinius ir istorinius pavadinimus panaikinti, bet ir sumažinti lauko kariuomenės brigados batalionų kiekį, dalį jų perkelti į Ruklą.

Palanga reikalauja kompensavimo iš naftos terminalo

Vilnius, gegužės 18 d. (AGEP) - Palangos miesto valdyboje gegužės 16 d. vykusiame pasitarime naftos terminalo Būtingėje statybos klausimais buvo diskutuojamas Palangos reikalavimas kompensuoti kurortui dėl terminalo statybos patirtą žalą.

Kaip pasakė Palangos miesto vyriausiasis architektas E. Benetis, Palanga pageidauja, kad miestui būtų skirtas atitinkamas procentas iš naftos terminalo būsimos pelno. Iš to norima vystyti Palangos kurortą ir šventosios gyvenvietės infrastruktūrą, atstatyti Šventosios uostą, koreguoti miesto generalinį planą, nes terminalas iš esmės keičia visą šiaurinę miesto dalį.

Anot „Lietuvos ryto“, terminalo statybos direktorius V. Gedvilas pripažino, kad Palangos reikalavimai pagrįsti, tačiau nelabai realūs (miestas nori gauti 50% pelno). Anot Gedvilos, galima kalbėti tik apie tai, kad Palangai būtų skirta dalis (50% ar net daugiau) jomo pelno mokesčio.

KALENDORIUS

Gegužės 24 d.: Vincentas, Joana, Zuzana, Gina.

Gegužės 25 d.: Šv. Bėda Garbingasis, šv. Grigalius VII, šv. Marija Magdalena Pazzi; Almantas, Jovilė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SVEIKA MITYBA

VIRGIJA KENTAUTIENĖ

Nauji užrašai maisto produktams

Pradedant šiuo metų gegužės 8 dieną, visiems maisto produktams bus pagaminti nauji užrašai, pagal kuriuos pirkėjas galės geriau orientuotis, iš ko produktas padarytas, kiek jame riebalų, druskos, cukraus ir kitų priedų. Tai reiškia, kad parduotuvėse visi maisto produktai jau turės naujus užrašus, o tik tie, kurie bus pagaminti po š.m. gegužės 8 d. Užtruks nemažai laiko, kol bus išpildyti produktai su ankstesniais užrašais ar įvesti naujieji, nes šiuo metu Amerikos parduotuvėse yra apie 400.000 užrašų ant maišelių, dėžučių, skardinukų, stiklainių ir kitaip apakuoto maisto.

Po š.m. liepos 6 d. nauji užrašai bus priskirti ir prie šviežios mėsos bei paukštienos produktų, kurie yra reguliuojami JAV Žemės ūkio departamento (USDA).

Šis milžiniškas projektas, kai bus pagaliau įgyvendintas, padės žmonėms sėkmingiau reguliuoti savo dietą ir vartoti sveikatingesni maistą. Pastaraisiais metais vis stipriau pabrėžiama sveikos mitybos reikšmė, ypač vengiant gyvulinių riebalų ir apskritai maisto, kuris organizme didina cholesterolio kiekį, o taip pat druskos įtaką ir kraujospūdį ir pan. Nepaisant periodiškių iššylančių „madų“ ar persėjimų, kad tas bei kitas maisto produktas prisideda prie įvairių sveikatos sutrikimų, taip pat per daug nekreipiant dėmesio, kad baisiausių ligų galima išvengti vien mitybos pagalba, valgant kai kurias daržoves, vaisius, javų gaminius, maistas turi daug įtakos žmogaus sveikatingumui.

Kaip naujieji užrašai ant maisto produktų įpakavimų skirsis nuo ankstesniųjų? Ar jie tikrai padės pirkėjui, apsispręsti, kuris maistas geriau tinka jo dietai, yra sveikatingesnis? Čia, savaime aišku, priklausys nuo to, kiek pirkėjas kreips dėmesio į užrašus, ar jis sutiks praleisti kelias minutes ilgiau parduotuvėje, pasirinkdamas sveikatingiausius produktus.

Visų pirma užrašuose yra suvienodinamas porcijų dydis, priartinant jį prie realistiškesnių normų. Pagal porcijos dydį apskaičiuojamas produkto riebumas, sūrumas, saldumas, skaidulų kiekis, vitaminų bei mineralų priedai ir pan. Anksčiau dažnai pasitaikydavo, kad gamintojas suskaldydavo produktą labai mažomis porcijomis ir tuomet pažymėdavo, kad patiekalas turi labai mažai riebalų, druskos ir t.t. Ieškant maisto produktų, kurie turi mažiausiai riebalų, geriausia laikytis tokio mastelio: jeigu užrašė pažymėta, kad vienoje porcijoje yra 5 procentai (arba mažiau) riebalų, produktas tinkamas dietai, reikalaujančiai neriebaus patiekalo.

Užrašai yra tik gairės, pagal kurias lengviau pasirinkti „gerus produktus“, turinčius daugiau skaidulų (fiber) ir kalcio, vengiant „blogų produktų“ su daug riebalų, cholesterolio, druskos. Pasirinkti vien tik „gerus produktus“ yra beveik neįmanoma, bet ir nereikia, jeigu žmogus yra apysveikis ir gydytojas nelpia laikytis griežtos dietos. Tačiau verta stengtis, kad visos dienos

mityboje „blogieji produktai“ neperšoktų 100 procentų.

Kaip suprasti naujuosius užrašus, kad galėtume jais pasinaudoti, pasirenkant sveikatingiausius produktus?

1. Produktų užrašai bus suvienodinti taip, kad tie patys žodžiai turės tą pačią reikšmę visiems produktams (iki šiol gamintojai laikėsi daugiausia „savo“ standartų ir sudarydavo daug maišaties).

2. **Low-Fat** – užrašas pažymi, kad kiekvienoje porcijoje randami 3 gramai (arba mažiau) riebalų. Porcijų dydis bus aiškiai pažymėtas ant produkto įpakavimo.

3. **Fat-Free** – reiškia, kad porcija turi mažiau kaip pusę gramo riebalų.

4. **Light** arba **Lite** – turi turėti trečdaliu mažiau kalorijų ir 50% mažiau riebalų (tai bus aiškiai pažymėta), negu toks pat produktas be „Light“ užrašo.

Jeigu daugiau kaip pusę kalorijų sudaro riebalai, tuomet riebalų kiekis turi būti sumažintas bent 50 (arba daugiau) nuo šiuo metu, kitaip produktas negali būti pavadintas „Light“.

5. **Low-Calorie** – viena produkto porcija turi 40 arba mažiau kalorijų.

6. **Reduced-Calorie** – bent 25% mažiau kalorijų, kaip populiarus produktas.

7. **Sugar-Free** – mažiau negu pusę gramo bet kurios rūšies cukraus porcijoje.

8. **Reduced Sugars** arba **Less Sugar** – turi bent 25% mažiau cukraus negu viena reguliaraus produkto porcija.

9. **Low Sodium** – laikomas produktas, jeigu turi 140 miligramų (arba mažiau) druskos.

10. **Cholesterol-Free** – mažiau kaip 2 miligramai cholesterolio ir 2 ar mažiau gramų „blogųjų riebalų“ (saturated).

USDA vartotojams pataria patiems iširti produktus, pažymėtus naujaisiais užrašais. Svarbiausia nustatyti, kaip gamintojo siūlomos vienos porcijos dydis skiriasi nuo vartotojo suvalgomos porcijos. Jeigu žmogus suvalgo penkis sūrio riekiutes, kai tuo tarpu užrašas apskaičiuoja tik vienos riekiutės riebumą arba sūrumą, suprantama, kalorijų ir riebalų kiekį reikia padauginti iš suvalgytų porcijų skaičiaus.

Besisaugant „blogųjų produktų“, verta susipažinti, kaip suprasti ir „gerųjų“ užrašus. „Geraisiais“ paprastai laikomi įvairiai pagerinti produktai, pvz., jeigu į juos įmaišoma daugiau mineralų ar vitaminų.

1. **Good Source**; **Contains** arba **Provides** užrašas reiškia, kad produkto porcija turi tarp 10 ir 19 proc. kasdieninei mitybai svarbių mineralų ir vitaminų.

2. **High**; **Rich In**; **Excellent Source Of** – turi 20 proc. dar daugiau vitaminų ir mineralų.

3. **More**; **Fortified**; **Enriched**; **Added** – produktas su vienu (ar net visais) šiuo žodžiu turėti bent 10 proc. daugiau vitaminų ir mineralų, negu reguliarius, „nepagerintus“ tokios pat rūšies produktas (pvz., duona, javainiai, pienas ar pan.).

• Geriausi sveikatos patarimai randami kiekvieną antradienį „Draugo“ antrame puslapyje.

Stefa Golubeckienė iš Šedborių kaimo, Kelmės rajono, auginą valkataujančius idukros penkis vaikus. Pirmasis iš kairės yra fondo „Kaimo vaikai“ pirm. ir „Valstiečių laikraščio“ redaktorius Jonas Švoba.

„CARITAS“ PADEDA ALKOHOLIZMU SERGANČIOMS MOTERIMS

Vilniaus socialinės psichologinės reabilitacijos įstaigoje lankėsi Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“ darbuotojai. Kartu su katalikiškos organizacijos nariais atvyko ir trys Anoniminių alkoholikų draugijos nariai: Anzelmas, Birutė ir iš JAV parvykęs Antanas.

Vilniaus socialinės psichologinės reabilitacijos įstaigoje, priklausiančioje Vidaus reikalų ministerijai, nuo alkoholizmo gydymo 18-55 metų moterys. Šioje įstaigoje besigydantių moterų patenka čia teismo sprendimu.

Ilgiausias gydymo laikas, kurį gali skirti teismas, yra dveji metai. Moterys, kurios pavysdintai elgiasi, nenusižengia vidaus taisyklėmis, paleidžiamos

anksčiau. Šiuo metu socialinės psichologinės reabilitacijos įstaigoje gydomi 42 moterys (jau nusiausijai – 22 metai).

Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“ vadovas kunigas V. Rudokas susitikime su minėtos įstaigos gyventojomis pasveikino jas su artėjančiomis šv. Velykomis, kvietė nesijauti nereikalingomis. Kunigas pabrėžė, kad „visi mes esam Dievo vaikai, tad dvasininkai nenori atstumti nė vieno suklydusio žmogaus“.

Iš JAV atvykęs alkoholikas Antanas sakė, jog piktai nuodžiavo alkoholiu 23 metus, dėl to buvo atsidūręs kalėjime, bandė nusižudyti. „Mesti gerti, sakė Antanas, padėjo Anoniminių alkoholikų programa, vadinama „Dvylika žingsnių“. Tie žingsniai padėjo Antanui pasveikti, atsirado noras gyventi. Paskutinį kartą taurelę jis laikė prieš šešerius metus. An-

tano kolega Anzelmas, kuriam irgi buvo nusibodęs gyvenimas, dažnai tekdavo galvoti apie mirtį, sakė negerias jau ketverius metus. Jis papasakojo, jog atėjęs į Anoniminių alkoholikų draugiją, susirado likimo draugų, metė gerti, gyvenimas vėl tapo vertybe. „Alkoholizmas – tai ne mano gėda, tai – mano liga“, – paaiškino Anzelmas.

Po alkoholikos Birutės prisipažinimo, jog „Dievo dovana, kad aš ne su jumis“, reabilitacijos įstaigos pacientų akyse pasirodė ašaros. Ji minėjo, kad ne kartą galėjo atsidurti už šios įstaigos sienų, „bet kažkieno ranka tempė mane iš landynių“.

(„Lietuvos rytas“, balandžio 1 d.)

• Florence Nightingale, medicinos seserų įsteigėja, gimė 1820 m. gegužės 12 d. Florencijoje (Italijoje).

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzīmima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą –			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesunaudotu straipsniui nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

• Kad nikotinas yra kenksmingas ir sukeliantis sunkiai nutraukiamą įprotį, JAV Sveikatos ministras, vyriausiasis chirurgas C. Everett Koop pabrėžė savo raporte 1988 m. gegužės 16 d., pavadinęs nikotiną, randamą cigaretėse, tiek pat kenksmingu, kaip heroinas ar kokainas.

• Popiežius Jonas Paulius II buvo sužeistas Sv. Petro aikštėje 1981 m. gegužės 13 d., kai kažkoks turkas į jį šovė iš gausiai susirinkusios minios.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIA

1605 E. Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą

Tel. – (312) 337-1285

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS

CHIRURGIA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akių, pritaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ktv. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

CHIRURGIA IR GYDYMAS

6132 S. Kedzie

Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Vizitai apmokami Medicare

Kabineto tel. (312) 776-2880

Namų 708-448-5545

Priklauso Holy Cross ir

Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,

Naperville, IL 60563

Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 588-3166

Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street

Val.: pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6;

Šeštadieniais pagal susitarimą

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVESIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

KAINOS Į DAINŲ ŠVENTĘ IŠ SEKANČIŲ MIESTŲ

ATLANTA \$990.00	BOSTON \$890.00	CHICAGO \$950.00
DALLAS \$1050.00	HOUSTON \$1050.00	LOS ANGELES \$1150.00
MIAMI \$995.00	NEW YORK \$890.00	WASHINGTON, D.C. \$890.00

RIBOTOS SKAIČIUS VIETŲ IŠ VISŲ MIESTŲ: birželio 30, liepos 2, liepos 3, liepos 5

GRĮŽIMAS: liepos 17, liepos 19, liepos 20, liepos 22, liepos 24, ar jūsų pasirinkta data.

EKSKURSIJOS SU PILNU APTARNAVIMU... Apžiūrėkite visas tris Pabaltijo respublikas su „Draugo“ kelione... National Geographic Society maršrutu, pasirinkite iš mūsų populiarių 7, 10 ir 14 dienų maršrutų Lietuvoje.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiuose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestinių pervažinimų

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė – jūsų paslaugoms!

KELIONĖS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje – kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitinės Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasiūlyti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAVSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9625 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272

TELEFAX: (708) 430-5783

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147

2-223-154

TELEFAX (370) 2-223-148

Vytauto Didžiojo universitetui Kaune minint penkerių metų atkūrimo sukaktį balandžio 29 d., Teologijos-filosofijos fakulteto dekanas kun. V. Vaičiūnas skaito aktą, kuriuo suteikiamas A. Aviziūniui Vytauto Didžiojo un-to garbės profesoriaus titulas.

LB KRAŠTŲ VALDYBŲ PASITARIMAS (1)

ARVYDAS BARZDUKAS

Kraštų valdybų santykiai su Pasaulio Lietuvių bendruomenės valdyba bei Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių bendruomenės tarybos prezidentu, finansų kėlimo ir kiti veiklos planai bei klausimai buvo svarstyti JAV ir Kanados Lietuvių bendruomenių kraštų valdybų pasitarime balandžio 30 - gegužės 1 d. Southfield, Michigan. Be valdybų narių kviešti dalyvavo ir keli kiti LB gyvenime aktyvūs asmenys. Į pasitarimą buvo kviečiamas Pasaulio Lietuvių bendruomenės pirm. Bronius Nainys, PLB valdyba ir JAV LB tarybos prezidento pirm. Vytautas Kamantas, tačiau jie neatvyko. Kondensuoti ir gerai paruoštu įvadininiu pranešimu buvęs PLB Vytautas Bieliauskas peržvelgė pagrindus, kuriais Lietuvių bendruomenė buvo įkurta, jos augimas, tolimesnės veiklos kryptis, santykius su nepriklausomybės siekiančia ir ją atgavusia Lietuva ir dabarties keliamus iššūkius, pasiūlydamas gaires Bendruomenės ir apskritai išeivijos ateities veiklai. Dr. Bieliauskas (ir kiti kalbėjo) pabrėžė, kad LB vaidmuo Lietuvai bus svarbus bent per ateinančią dešimtmetį. Jis siūlė sudaryti tam laikotarpiui veiklos planą, koncentruojantis į lietuvių bendruomenės ir Lietuvos ribų išlaikymą, nesukubant perkelti į Lietuvą nei savo visuomeninio turto, nei veiklos priemonių. Taip pat siūlė persvarstyti LB organizacinę sąrangą ir kraštų Bendruomenių

bei PLB santykius. Jo nuomone, PLB iš diktuojančių ir vadovaujančių pareigų turėtų vėl grįžti į kraštų Bendruomenių veiklos koordinavimo pareigas, kurios jai buvo skirtos Bendruomenės kūrėjų ir kurios apribotos įstatais. Diskusijose pabrėžta, kad kraštų valdybos ypač dabar turi atkreipti dėmesį į savo apylinkių gyvavimą ir veiklą, nes apylinkės sudaro LB pagrindą, o PLB vėl turi pradėti „neapleisti“ Pietų Amerikos kraštų bendruomenių, nes jaučiama, jog dabar daugiausia dėmesio pradėta skirti ir rytus nuo Lietuvos gyvenantiems lietuviams tremtiniams ir išeiviams.

LB svarba išeivijoj

Simpoziume apie LB vaidmenį tarp lietuvių gyvenančių už Lietuvos ribų kalbėjo JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė, Kanados LB Švietimo komisijos vadovė ir viena „Tėviškės žiburių“ savaitraščio redaktorių Ramūnė Jonaitienė, JAV LB KV vicepirmininkė mokslo reikalams Vytis Vengris ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos pirm. Paulius Mickus. Socialinių patarnavimų sritis nepaprastai išaugo, nes atsiranda daug daugiau šios rūšies informacijos, pagalbos ir patarnavimų reikalingų vyresnio amžiaus žmonių, ir vis daugiau ir daugiau lietuvių laikinam ar nuolatiniam apsigyvenimui atvyksta iš Lietuvos. Socialinių reikalų taryba praeitųjų ir

užklausimų gauna iš visos Amerikos. Taip pat labai daug žmonių teiraujasi apie savo teises ir įvairias galimybes Lietuvoje. Daugeliui, ypač vyresnio amžiaus žmonių, LB šiuo metu liko vienintelė socialinė atrama, nes kitų pagrindinių organizacijų veikla išnyko arba labai susilpnėjo. Darbo sritis plati, tad Birutė Jasaitienė siūlė nustatyti šio darbo pirmumus, nes, padėdami saviems išeivijoje, padėsime ir Lietuvai. Pasitarimo dalyviai ypač teigiamai pasisakė už „Drauge“ nuolat teikiamą socialinės srities informaciją ir už šios rūšies informacijos tinklo plėtimą lietuviškuose radijo valandėse, kita spauda ir net jos dalinimą prie lietuviškų parapijų. Svarstyty galimybės, kaip geriau prireiti prie amerikietiško lėšų fondų. Taip pat teirautasi, ar įmanoma socialinei sričiai paramos gauti iš visuomenės gausiai remto ir remiamo BALFo, tačiau atsakyta, jog šiuo metu tokios galimybės nėra.

Ramūnė Jonaitienė išskėlė klausimą, ar kultūrinė – švietimo srityje skęstam, ar bręstam. Jei Lietuva šiuo metu yra tartum našlaitė „Pelenė“, tai išeivijos bendruomenė yra ta „geroji laumė“, iš kurios laukiama pagalbos. Dėmesys dabar turi būti skiriamas ypač jaunom, nes jas įtraukus, Bendruomenė gali tikėtis ilgesnės ateities ir gausesnės paramos. Švietimui skirtas lėšas būtina kreipti Kanados ir JAV Bendruomenių reikalams ir ypač reikia „pratinti“, kad daugiau aukotų jaunus šeimoms, nes jų tėvų sudėtas turtas, nepuoselėjamas ir nepapildomas prapuls. Jonaitienė pasidalino pradiniais

„vaikų festivalio“ planais.

Idomiai kalbėjo PLJS pirmininkas Paulius Mickus, pabrėždamas, jog Bendruomenės ir „jaunuomenės“ (žmonių nuo 18 iki 35 metų amžiaus) interesai ir polėkiai, grynai vien dėl kartų skirtumo, šiek tiek kitoki. Reikia ieškoti sprendimo, kaip į LB patraukti tokius, „kryžkelėje“ atsiradusius, lietuvių. Ateitį užtikrins parama jaunimui, nors Mickus nusiškrundė, kad tiesioginės paramos iš LB PL Jaunimo sąjungos nedaug gauna. Nepriklausomybė atgavus, sąjungos darbas ypač išsiplėtė ir tuo pačiu pasunkėjo. Šiuo metu Mickus kito darbo neturi ir Jaunimo sąjungos bei PLJS kongreso reikalams be atlyginimo aukoja visą savo laiką. „Kitaip šis darbas neįmanomas“, – sakė jis.

Vitolis Vengris patvirtino, kad LB rolė yra ir liks itin svarbi, nes LB yra vienintelė išeivijoje likusi, įvairias darbo sritis apimanti, demokratiniais pagrindais veikianti organizacija. Tai esminė išeivija jungiančioji organizacinė ląstelė. Žmonės į organizaciją jungiasi tada, kada jos veikla jiems yra sava, įdomi ir prasminga. Išeivijos spaudoj pasirodė priekaištai, kad LB pradėjo skirti per daug dėmesio Lietuvai, nėra tikslūs. LB darbai čia ir jos dėmesys Lietuvai iš esmės tarpusavyje nekonkuruoja, ir viena veiklos sritis kitos neišskiria. Atsiradusių tokių organizacijų, kaip APPLE, Mercy Lift ar Lietuvių komunikacijos centras Philadelphia pavyzdys rodo, kad jauniesiems žmonėms dirba tai, kur mato prasmę. Abejotina, kad daug tų, kurie tas organizacijas pradėjo, jose dirbo ar tebedirba, būtų įsijungę į LB ar į bet kokią lietuvišką veiklą, jei Lietuvos nepriklausomybės atstatymas nebūtų suteikęs progos tas savas organizacijas sukurti. Tačiau dalis tų veiklių žmonių ištrauks ar jau ištraukė ir į LB organizaciją. Pavyzdžiui, Philadelphiajos centro žmonės sudarė šios LB krašto valdybos branduolį, nes matė prasmingą pradėti veiklą tęsti pastovėniais pagrindais. Kas svarbu? Visų pirma, į LB įtraukti naujuosius lietuvių emigrantus. Nektartokime praities klaidų, vėl stereotipiniai pradėdami išeivijos lietuvių skirstyti į „mus“ ir „juos“. Taip pat, norime ar nenorime, turime priimti ir mūsų šeimų, lietuvių, kai nekalbančių, nes ten yra didelė ir neišnaudota jėga ir ištekliai atsarga. 1989-91 metų lietuvių Lietuvoje į išeivijos lietuvišką gyvenimą patraukė daug veiklių lietuvių kilmės žmonių, ir mūsų veiklos planai bei uždaviniai turi šių žmonių

neatstatyti, neišjungti ir sudaryti galimybę jiems prasmingai veikti dalyvauti. Vengris taip pat pabrėžė, kad generacijų veikloje pasikeitimo procesas reikia daryti kiek galima mažiau „skausmingų“ ir kvietė dabar veiklai vadovaujančius veteranus būti geranoriškais, objektyviais ir puoselėjantais veiklon ateinančias vidurinę ir jaunesnę kartas.

Lietuvos finansai

Ypač išsamų ir idomų pranešimą padarė JAV Finansų ministerijos (Department of Treasury) Vašingtone pareigūnė Diane Dogan Hilliard, kuri tos įstaigos ir federalinės Aid for International Development (AID) agentūros lėšomis pataria Lietuvos Finansų ministerijai. Ji jau keletą kartų lankėsi ir ilgesnį laiką dirbo Lietuvoje. Pagal prelegentę, didžiausia Lietuvos problema yra biudžetinių valstybės pajamų trūkumas. Oficialiais duomenimis surenkama apie 30% galimų mokesčių, o iš tikro gaunama gal tik apie dešimtį procentų. Pajamų mokesčiai tėra išskaitomi tik iš valdžios darbininkų algų ir Lietuvoje kol kas nėra vertybinių ir teisinės sistemos, kuri piliečius įpareigotų mokesčius sumokėti, arba, kurios laikantis, juos būtų galima surinkti. Nėra procedūros, kuri laiduotų Seimo priimtų mokesčių įstatymų laikymąsi. Lietuvoje dar nesuprantama, jog, Seimui įstatymą išleisdamas, yra būtinas „vykdamosios“ taisyklės, pagal kurias tas įstatymas veikia ir yra įgyvendinamas. Taip pat dar nėra priimtos aiškios, nusistovėjusios valstybinės atskaitomybės sistemos ir atsakomybės bei peržiūros proceso. Visos mokesčių rinkimo pastangos remiasi nuolatinio įstatymo „interpretavimu“, kas labai sunkina ir žlugdo mokesčių rinkėjų bei inspektorių darbą. Kada įstatymų prasmę visą laiką keičiasi, neįmanoma žmonių priversti jiems sistemingai ir pastoviai paklusti.

Taip pat Lietuvoj labai trūksta paruoštų ir patyrusių teisėjų ir nėra tinkamai veikiančios teisėtvarkos, kuri išreikla būtų ir užtikrintų kontraktų ir prekybinių sutarčių laikymąsi. Šioje visuomeninio gyvenimo srityje daugeliu atveju iš viso dar nėra priimta jokių įstatymų. Daug valdžios tarnautojų tebesilaiko nusistatymo, jog „prisiimti“ galima tik jiems teikiamų įsisenėjusių privilegijų kelių, nes daug kur neturima „interesus konflikto“ sąvokos, iš valstybės darbuotojų jokiam lygį nereikalaujama

Nauja temos variacija

Turbūt nėra nei vieno buvusio lituanistinės mokyklos mokinio, kuris bent kartą per mokslo metus nebūtų turėjęs rašyti temos: „Kaip aš galiu padėti Lietuvai“. Taip pat nėra nė vieno mokytojo, kuris nebūtų skaitęs tų pačių sakinių visuose rašiniuose: „skelbti laisvajam pasauliui skriaudas, kurias okupantai daro Lietuvai; papasakoti kitataučiams, kaip persekiojama Lietuvoje Bažnyčia, kaip brukama svetima kalba ir kultūra, kaip naikinamas lietuviškumas...“

Tas ir panašias mintis galėjo pakartoti kiekvienas lietuviukas, net vidurnaktį pažadintas iš saldaus miego. Tačiau – galbūt tik dabar pagaliau suprato – tai nebuvo papūgiškas įprastų frazių kartojimas, noras gauti geresnį pažymį. Tos frazės giliai įsimigo į mūsų jaunesniųjų kartų širdį ir liko lietuviškosios tapatybės dalis, nors vėliau, pauglio metais, gerokas jaunųjų skaičius laikinai atsitolino nuo lietuvių visuomenės.

Sakome laikinai, nes daugelis grįžo, kai reikėjo atsistoti savo tautos pusėje, kai mėginant išsivaduoti iš nelaisvės. Jaunimas niekad nemėgo ir nemėgsta „liežuvinės veiklos“, kai skambios, bet tuštos kalbos sudaro posėdžių, minėjimų ir kito veikimo turinį. Galbūt dėl to ir laikėsi nuosaliau žodinio politikavimo laikais, bet atėjo talkon, kai žodžius jau reikėjo paremti veiksmais – petijomis, demonstracijomis, vietinės savivaldybės ar vyriausybės durų varstymu.

O jeigu šiandien vėl kas užduotų mums temą: kaip galime padėti Lietuvai? Ne vien mokiniams, ne vien jaunimui, bet mums visiems? Be abejo, pasiūlymų įvairumas būtų daug gausesnis. Vieni atsilieptų piktai, kad Lietuvai niekad negana – tik duok, tik pilk, lyg į kiaurą maišą, o dėkingumo labai mažai. Juk ir anų nepriklausomybės metų pradžioje kraštą spaudė juodžiausias var-

asmeninių finansinių eigu viešumas ir, deja, dažnai nėra net paprasčiausio Vakaruose priimto visuomeninio gyvenimo etikos supratimo. Ir, nors da, įvairaus privilegijų ir turimų pozicijų piktnaudžiavimo pavyzdžių dažnai yra anekdotinio pobūdžio, tokio piktnaudžiavimo tikrai nemažai yra.

gas, o, žiūrėk, ką lietuvių pasiekė vos per 22 nepriklausomo gyvenimo metus...

Kiti sutiktų, kad reikia padėti, patarti, bet su sąlyga, kad ir patiems „biznis“ iš to išeitų. Juk ranka ranką plauna!

Tačiau, tenka pastebėti, kad mūsų jaunesnieji be jokių rezervų atrado naujus būdus (nors patys tikriausiai turėjo mokyklos suole rašyti „ana, senąja“ temą) padėti Lietuvai ir be jokių rezervų puolė į darbą. Tokie jauni talkininkai dirba Lithuanian Mercy Lift organizacijoje, su „Lietuvos Vaikų viltimi“, iš dalies ir „Saulutėje“, Lietuvos našlaičių globos būryje; AP-PLP organizuoja pagalbą Lietuvos mokytojams, padeda dantų gydytojais, farmacininkais, skautais, ateitininkais, Lietuvos Vyčiai ir daug kitų, apie kuriuos galbūt net nežinome. Daugeliu atveju mūsų vyresnieji atidaro pinigines, kai prašoma aukų, bet jaunesnieji aukoja save – savo laiką, profesinį pasiruošimą ir mokėjimą prieiti prie amerikietiško labdaros šaltinių, kurie kur kas gausniai negu lietuviškieji.

Ar mūsų tėvynė įvertina tą visą darbą, pasiaukojimą, pastangas? Reikia pripažinti, kad nepersistengia su padėkos žodžiais. Laime, kad dirbantieji nesitiki ir nereikalauja dėkingumo, įvertinimo. Didžiausia problema, atrodo, kad Lietuva tebesitiki iš užsienio lietuvių kažko daugiau... Čia maždaug taip, kaip senovės ispanai užkariautojai, atradę naujus žemynus, naujus gyvenotojus ir naujas kultūras, nieku nesidomėjo, tik aukau. Neradę aukso, nevertino dvasinių lobių ir tuo būdu buvo daug prarasta.

Gali atsitikti, kad ilgai besirūpinančių padėti Lietuvai entuziastams pradės gesti, jeigu jam neįspūs gyvybės lietuvių tauta, garsiai ir viešai pripažindama, kad ne tik materialinės gėrybės jai svarbios, bet ir užsienio lietuvių kultūros lobiai, ir patys užsienio lietuvių verti didesnio dėmesio.

Išeivija čia gali daug padėti visuomenės ugdymo ir auklėjimo srityje, skiepijant Lietuvos žmonėms sveiką valstybės vertybių sąvoką ir tvarką. Ši, duomenimis ir artimu asmeniniu patyrimu pagrįsta ir išsami dabartinio Lietuvos finansinio susivarkymo apžvalga nuosekliai įvedė į būsimą simpoziumą. (Bus daugiau)

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ KRYŽKELĖJE – ATEITIES VIZIJOS PROBLEMATIKA

VYTAUTAS J. BIELIAUSKAS

2

Bendruomenė ir Lietuvos laisvinimas

Nors, pagal statusus ir Bendruomenės kūrėjų pageidavimus, Bendruomenės pagrindinis tikslas buvo išlaikyti lietuviškumą išeivijoje, vis dėlto, ir šio tikslo laikantis, nebuvo galima nuosaliai stovėti nuo įvykių okupuotoje Lietuvoje. Nors visų pirma Lietuva turėjo rūpintis VLIKas, bet pamažu Bendruomenės vadovai priėjo išvados, kad lietuviai, gyvenantys užsienyje, negali pasilikti tik Lietuvos okupacijos stebėtojais, nes jie taip pat gali prisidėti prie Lietuvos laisvinimo darbo gal net ir iš kitų kryptų, negu VLIKas. Daugelis bendruomenininkų, per ilgus metus gyvendami užsienyje, sugebėjo tvirtai įsijungti į juos globojančių tautų politinį gyvenimą. Jie sudarė kontaktus ir su senatoriais bei Kongreso atstovais, neretai jiems buvo prieinami ir kraštų prezidentai. Buvo nutarta, kad jiems reiktų tas progas išnaudoti, iškeliant Lietuvos reikalus. Ir tai buvo daroma. Ši veikla buvo nuvyliusi net Bendruomenės kūrėjų Krupavičių. (Maldeikis, psl. 332) ir karta pykindavo kitus VLIKo atstovus. Deja, tai buvo daugiausia asmeniškomis ambicijomis pagrįstas nesuspilimas. Lietuvių reikalus kelti užsienyje gi turėjo kiekvienas lietuvis ir visų kraštų piliečiai. Jie tai darė. Ne kartą buvo mėginama darbus koordinuoti su VLIKo

valdyba. Kartais tokia koordinacija pasisekdavo. Bet dažnai su VLIKu nebuvo galima susitarti, tai reikėdavo bendruomenėms veikti tiesiogiai, nes kartais laukti nebuvo laiko. Šis Bendruomenės tiesiogis įsijungimas į Lietuvos laisvinimo darbą tapo labai aktualiu, ypač kai 1988 m. Lietuvoje besisteigė Sąjūdis norėjo sueti kontaktus su užsienyje gyvenančiais tautiečiais: VLIKas į šitokius kontaktus anuomet žiūrėjo gana skeptiškai ir jų nieku būdu neskatino. Tuo metu santykių su Lietuva atstatymą teko perimti Pasaulio Lietuvių Bendruomenei.

PLB ligi to laiko dirbo, daugiau ar mažiau koordinuodama visų kraštų Bendruomenių veikimą. Bet, nusprendusi sueti į kontaktą su Sąjūdžiu, ji perėmė užsienio Lietuvių Bendruomenių vadovavimo funkcijas. Yra gana idomu konstatuoti, kad visų kraštų Bendruomenės šitam visiškai pritarė. PLB atidarė langą į Lietuvą ir ji organizavo su visų kraštų Bendruomenių pagalba – paramą tėvyni. Užsienio lietuviai su dideliu entuziazmu ir su neapsakomai gausiu dosnumu įsijungė į šį Lietuvos laisvinimo darbą: buvo nesigailama nei laiko, nei lėšų. Visuose kraštuose buvo organizuojamos demonstracijos, pasisakymai spaudoje ir televizijoje, ar reikalaujant Molotovo-Ribbentropo pakto pasmerkti, ar Lietuvos paskelbtą nepriklausomybę pripažinti, ar atkreipiant pasaulio dėmesį į sausio 13 dieną sovietų įvykdytas skerdynes prie televizijos bokšto. Ypač stipriai į Lietuvos laisvinimo darbą įsijungė JAV ir Kanados LB: čia PLB gavo didžiausią pagalbą ir asmeniškais įsipareigojimais, ir aukomis, ir patarimais. Bet prie mūsų greit prisijungė Australija, po to Italija ir Vokietija. Labai stipriai emė reikštis Didž. Britanijos Lietuvių sąjunga. JAV LB, Kanados LB ir PLB surinktais pinigais buvo paripinta Lietuvai spaudos ir komunika-

cijos priemonės. Šių Bendruomenių pagalba sudarė sąlygas Lietuvos vadovams keliauti po užsienį, suinant į tiesioginį kontaktą su įvairių demokratinė valstybių galvomis. Kaip sakiau, čia išeivija nei laiko, nei savo pinigų negailėjo, ir visa tai buvo daroma, nelaukiant jokio pripažinimo ar net padėkos. Tikėjome, kad Lietuvai privalome padėti, nes jai reikia išsilaisvinti, o sau nieko nereikalavome. Nebuvo tada kalbama nei apie mūsų pilietybės atstatymą, nei apie sovietų nusavinto turto grąžinimą. Mes galvojome, kad, kai Lietuva bus laisva, visi šie dalykai bus lengvai išsprędžiami. Nelaukėme mes nei medalių, nei padėkos lapų. Ir tikrai turime pastebėti, kad nei vienas bendruomenininkas iš nei vienos Lietuvos vyriausybės lgti šiol nėra apdovanotas nei Gedimino ordinu, nei Vyčio Kryžiaus medaliu, kai tuo tarpu kiti, kurie, apamai, gana nuosaliai laikėsi ir mūsų darbą dažnai nepatriotiškai laikė, šiandien yra jau įvairiais medaliais „pabliginti“. Turėdamas garbę per tuos ketverius metus Lietuvių Bendruomenių akcijai vadovauti, šiandien aš tikrai galiu didžiulius mūsų išeivijos nuosirdumui, patriotiškumui ir dosnumui. Prie šio darbo prisidėjo visų kraštų Bendruomenės, pradėdant didžiulėmis – JAV, Kanada, Australija, ir baigiant mažutėmis, pvz. Belgija, Šveicarija, Švedija ir net Singapūru. Reikia tikėtis, kad netrukus bus išleisti paskutiniai PLB seimo darbų apšrašymai, nes ten buvo pateikti visų kraštų Bendruomenių pranešimai, kurie tikrai yra svarbūs išeivijos istorijai paryškinti. Kitu atveju, visų nuveiktų darbų atsiminimas išnyks. O tai būtų apgailėtina.

Dabartis – antroji kryžkelė

Štai dabar Lietuva yra laisva ir nepriklausoma, mė-

gindama įgyvendinti demokratiją bei jos principus sovietų dvasiniai ir fiziniai nuolintame krašte. Kaip matome iš spaudos ir iš savo pačių stebėjimo, demokratiniai procesai lengvai neina ir turbūt dar ims nemažai laiko, kol Lietuva ne tik savo laisvę, bet demokratiją pradės įgyvendinti. Lietuva dabar valdo žmones, užaugę ir subrendę sovietų sistemoje. Jie, be abejo, mėgina nuo buvusios sistemos atspalaiduoti, bet tai yra sunku padaryti, kai nėra kitokių patyrimų ir kitokių žinių. Visas politinis bei ekonominis aparatas tebekeliauja senaisiais būdais ir nežinia, kada juos bus galima visai pakeisti. Kaip matome, Lietuvoje kapitalizmas yra lyginamas su nesąžiningumu, su neturėjimu visuomeninės sąžinės ir pan. Yra vėl atsiradusi, arba iš dalies gal atsistatiusi, ta pati nomenklatura, kuri „savaisiais“ gražiai rūpinasi, bet dauguma tautos kenčia. Giliai pažvelgę, galėsime pastebėti, kad didžioji dalis lietuvių tautos gyventojų kenčia ir tebekenčia, ir šviesesnės ateities nemato. Liaudis, ypač kaimas, kentėjo net ir Lietuvos nepriklausomybės laikais; kentėjo sovietų laikais; tebekenčia ir dabar. Korupcija, kriminalinio elemento siautėjimas rodo, kad Lietuvai dar teks daug darbo įdėti, kol jos moralinė ir socialinė evoliucija galės prisivyti kitas Europos valstybes. Taip nuolatine vyksta įstatymų leidimas ir jų panaikinimas, pinigų spausdinimas ir jų kitais banknotais pakeitimas; vienas kito kaltinimas ir niekinimas; bankininkų kaltinimas ir pagaliau jų išteisinimas; pasienio tarnybos visiškai nekompetencija ir t.t. Kai vyksta šis chaosas, kai kurie stotasi puikiausius namus, privatizuoja veik už nieką įmones, „atgauna“ turtą ir gyvena, „kaip inkstai taukuose“.

(Bus daugiau)

Susipažinkime

Iš kairės: Tina Petrušytė ir Lidija Tompauskaitė.

JAUNIMAS – UŽSIENIO LIETUVIŲ ATEITIS

Kai stebime veidą jauno lietuvio, kuris kalba lietuviškai, turi gražią lietuvių šypseną, bendraujama su lietuviais ir yra pasiryžęs dirbti lietuvių darbe, pavaduoti ir perimti ateities lietuvių kultūrinį ir politinių organizacijų testinimą, mus apima malonus jausmas ir duoda daug vilčių. Lietuviai užsienyje egzistuoja ilgus metus ir Lietuvos vardas aus su pagarba minimas.

Viena tokių tikrų lietuvių, kurią asmeniškai pažinau, yra Los Angeles Pasaulio Lietuvių Jaunimo skyriaus vadovė Tina Petrušytė. Šia proga ją pakviečiau paimti formuotą „Draugo“ skaitytojus apie jaunų lietuvių gyvenimą ir Jaunimo sąjungos darbus.

Trumpai supažindinsiu su jos asmeniu.

Tina Petrušytė mokslus pradėjo Santa Monica, CA. Los Angeles UCLA universitete išgijo bakalaurą laipsnį.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ji buvo nuvykusi į Lietuvą ir ten gyveno vienus metus, norėdama pažinti Lietuvą iš arti. Čia dirbo – talkininkavo naujai įsikūrusio Finansų ministerijoje ir atidavė savo lietuviška duoklę atsikuriančiai Lietuvai.

Grįžusi atgal į Santa Monica, pradėjo dirbti istaigose. Yra pasiryžusi ateityje savo studijas tęsti ir apvainikuoti magistro laipsniu.

Šio pokalbio metu su Tina Petrušyte pirmiausia ją pakviečiau pasakyti apie Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos veikimą Los Angeles ir planus, tikslus bei siekius.

Ji pasakojo: „Los Angeles Lietuvių Jaunimo sąjungos tikslas yra sujungti vietos lietuvių į bendrą vienetą. Iš jaunimo tarpo kai kurie priklauso skautams, ateitininkams ir kitoms organizacijoms. Daug jaunimo dalyvauja ansamblyje „Spindulyje“. Kita dalis niekur nepriklauso.

Jaunimo sąjunga yra kaip tinklas ir stengiasi sujungti visus jaunuolius, ypač tuos, kurie nepriklauso jokiai organizacijai.

Dažnai jaunimas, gyvenamas Los Angeles mieste, nenori ar negali skirti daug dėmesio lietuviškai veiklai. Jaunimo sąjunga duoda progos palaikyti ryšius su išeivijos lietuviais. Los Angeles Jaunimo sąjungos skyrius kiekvienais metais rudenį ruošia Padėkos dienos šokių. Per mūsų sąjungos suruoštas jaunimo dienas visuomet suvažiuoja daug jaunimo iš kitų miestų, Čikagos, Detroito ir kt. Šiuose susitikimuose vyksta įdomus ir naudingas bendradarbiavimas. Taip pat mes ruošiamės susitikimams Kaledų, Velykų ir

Padėkos dienos proga. Šiuose susitikimuose surenkamos lėšos, yra panaudojamos paremti jaunimą, kuris važiuoja į Kongresą.

Šie visi renginiai sudaro pretekstą pabendrauti lietuviškam jaunimui savųjų tarpe.

Paklausiau: „Kokie yra užmezgti bendradarbiavimo ryšiai Amerikos lietuvių jaunimo su kitų valstybių jaunimu“.

Tina atsakė: „Susitikę Kongreso metu, užmezgame ryšius su viso pasaulio lietuvių jaunimu. Mūsų visų noras yra palaikyti nuolatinius ryšius su mūsų tėvyne ir Lietuvos jaunimu.

PLJS sujungia jaunimą iš viso pasaulio kraštų. Visos merginos ir vaikinai nuo 18 iki 35 metų, kurie save laiko lietuviais ir gyvena už Lietuvos ribų, gali priklausyti šiai sąjungai.

Praėjusiame mūsų suruoštame kongrese dalyvavo lie-

tuviai iš 14 valstybių. Ši karta ruošiamame Kongrese bus lietuvių jaunimo dar iš daugiau šalių. Dalyvaus lietuvių ir iš Rytų Europos“.

„Ar numatoma šią vasarą, organizuoti šio skyriaus narių kelionę į Lietuvą, PLJS Kongresą, Dainų ir šokių šventę ir artimesnį pažinimą Lietuvos jaunimo“.

„Šią vasarą daug Los Angeles jaunimo vyks į Lietuvą į 8-tą PLJS Kongresą, kuris įvyks liepos 11-21 d.

Atvykęs iš užsienio, jaunimas dalyvaus Dainų ir šokių šventėje, stovyklose ir įvairiose išvykose. Los Angeles lietuvių jaunimas turės gerą progą susipažinti su atstovais iš kitų vietovių ir sustiprinti ryšius jaunimo tarpe iš skirtingų valstybių.

Mums yra svarbu daugiau pažinti Lietuvą ir jos jaunimą. Taip pat yra kitas svarbus tikslas, kad Lietuvos lankymo dalyviai arčiau susipažintų su Lietuvos istorija, geografija, ekonomija, tautine kultūra ir t.t.

Tuo pačiu bus įdomu, kad šis jaunimas, turės gerą progą išgirsti laika pagyventi Lietuvoje. Praeityje neturėjo tokių galimybių, todėl Kongreso metu turės gerą progą susipažinti ne tik paviršutiniškai, iš tolo, bet ir praktiškai.

Tolimesnė PLJS Studijų dienu programa bus tęsiama Londone liepos 21-29 d. Todėl šią vasarą mūsų laukia didelė darbytė“.

„Ar yra pasirengę Los Angeles Jaunimo sąjungos nariai įsijungti ir padėti vietos organizacijų pagyvinimui ir atnaujinimui jų tolimesnei egzistencijai“?

„Mūsų pagrindinis tikslas yra sujungti draugėn visa Los Angeles jaunimą, kuris save laiko lietuviais.

Tuo pačiu esame pasiruošę įsijungti į išeivijos organizacijų veiklą, kad galėtume pratesti ir toliau lietuvių egzistenciją užsienyje, taip pat padėti Lietuvai.

Tačiau ir jaunimas nori žinoti,

V. BARKAUSKO VARGONŲ KONCERTAS

P. PALYS

Tautinė Nekalto Prasidėjimo šventovė – Bazilika (Basilica of the National Shrine of the Immaculate Conception), Vašingtone paskelbė šią vasarą joje įvykstančių vargonų koncertų sąrašą. Tame sąrašė įrašyta ir Virginijaus Barkausko pavadė.

Tos milžiniškos šventovės statyba pradėta, kertinį akmenį padedant 1920 metais, o baigta ir dedikuota 1959. Tai pati didžiausia katalikų bažnyčia Amerikoje. Joje yra įrengta 26 įvairių tautų koplyčios. Jų tarpe ir lietuvių – Šiluvos Šv. Marijos koplyčia.

Toje šventovėje yra dveji vargonai. Jie tarp savęs sujungti. Tam tikslui buvo sunaudota tiek elektros laidų, kad, ištiesus nuo New Yorko, jie pasiektų San Francisco, CA. Dieji vargonai turi penkis manualus su pedalais, o mažesni – trys manualai ir pedalai. Tuose dviejuose instrumentuose randama 410 registrų ir 938 vamzdžiai. Didžiausias metalinis vamzdis yra 37 pėdų ilgio ir sveria 825 svarus. O pats mažiausias vamzdelis sveria tik pusę uncijos.

Dabar, sekmadienį, birželio 19 d., 6 val. vakare, vargonų koncertą atliks Viešpaties Atsimainymo parapijos, Maspeth, NY, vargonininkas, vargonų solistas ar dabartiniai lietuvių organizacijų vyresnio amžiaus vadovai yra pasiryžę ir pasitikti jaunimu, perleisti jiems organizacinį vadovavimą“.

Baigdamas šį įdomų pokalbį – pranešimą su PLJS Los Angeles skyriaus atstove Tina Petrušyte, noriu pasidžiaugti, paskatinti ir parašyti finansiskai paremti tuos būsimuosius mūsų išeivijos vadus ir veiklos dalyvius. Jiems priklauso mūsų padėka už jų veiklą, ryžtą, norą ir pastangas įsijungti į lietuvių gyvenimo testinimą užsienyje.

Vytautas Šeštokas

Virginijus Barkauskas. Koncerto metu bus atlikti šie veikalai: „Offertoire sur le Grands jeux“, iš Messe Pour les Paroisses – Francoise Couperin, Toccata ir Fuga ir D. Minor (Dorish) – Johann Sebastian Bach, pirma dalis iš Symphony No 6, Op. 42 – Charles/Maria Widor, Victimae Paschali – Charles Tournemire ir 24 Pieces de Fantaisie: Third Suite (Impromptu) ir Carillon de Westminster) – Louis Vierne.

Virginijus Barkauskas muziką studijuoti pradėjo būdamas 10 metų. Baigęs gimnaziją Kaune, vargonus ir fortepijoną studijavo Lietuvos Muzikos akademijoje Vilniuje. Kurį laiką vargoninkavo Mažonoje Archangelo Mykolo bazilikoje Marijampolėje. Prieš keletą metų iš Lietuvos atvykęs į JAV, vargonininko pareigas pradėjo eiti lietuviškoje Viešpaties Atsimainymo parapijoje. Ištėjo į St. Joseph kolegiją, Rensselaer, IN, kurioje neakivaizdiniu būdu tęsė muzikos studijas. Praėjusių metų rugpjūčio 5 d. studijas baigus, Virginijui Barkauskui buvo suteiktas magistro laipsnis.

Per praėjusius metus iki dabar V. Barkauskas įvairių vietovių bežnyčiose, jų tarpe ir Crookston, MN, katedroje, turėjo devynis koncertus. Sain Peter's bažnyčios, New York muzikos direktorius ir vargonininkas Thomas Schmidt išsireiškė: „Barkauskas aiškiai turi ypatingą talentą. Jo atlikta paskutinioji dalis iš Widor 6-osios simfonijos ir Vierne's Impromptu ir Carillon de Westminster iš Pieces de Fantaisie, žiūrint iš techniško ir muzikinio taško, pasiliks neužmirštami“.

Vašingtono ir Baltimorės lietuviškoji visuomenė neturėtų praleisti progos, kaip prof. Gerhing pasakė, išgirsti talentą, kurį verta išgirsti.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Indeksas motoris tarp 20-30 metų padėti vyr. amžiaus asmeniui vart valgyti ir gyventi kartu. Reikia šiek tiek mokėti angliskai.

Kraun Agency
312-463-0887

MAIL PROCESSOR
Executive Mailing Service
7855 W. 111th St.,
Pales Hills, IL 60465
Machine Operator to process mail.
\$4.30-4.60/hr. + Bonus & Benefits.

COMPUTER PRINTER OPERATOR
Executive Mailing Service
7855 W. 111th St.,
Pales Hills, IL 60465
To set-up stock & to print on Laser & Impact printers.
\$4.80-5.30/hr. + Benefits.

MISCELLANEOUS

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3200 1/2 West 95th Street
Tel. – (708) 424-8654
(312) 551-8654

ELEKTROS.
[VEDMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIUVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJUS.

H. Deckys
Tel. 585-6624

IMEX AMERICA, INC.
8404 S. Oketo Ave.,
Bridgeview, IL 60455
Nuomoja automobilius Lietuvoje, siūnia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą
Tel. 708-430-2119
Fax. 708-430-3152
Skambinkite darbo dienomis 9 v.r.-5 v.v.

VILEIŠIAI

TRIŲ BROLIŲ DARBŲ TAUTAI
Autorius Antanas Kučys

Inž. Petro, adv. Jono ir gyd. Antano Vileišių biografijos, susijusios su svarbiais mūsų tautos ir Lietuvos valstybės įvykiais. Petras – žymiausias kovotojas už lietuviško rašto laisvę ir pirmojo lietuviško dienraščio steigėjas, Jonas – Nepriklausomybės akto signataras, pirmųjų Lietuvos vyriausybės narys, pirmasis Lietuvos atstovas Vašingtone; Antanas – vienas žymiausių ano meto Vilniaus lietuvių visuomenininkų bei kultūrininkų.

Visų trijų brolių darbai – tai reikšminga atgimusių lietuvių tautos istorijos dalis. Knyga yra 624 puslapiai, iliustruota istorinėmis nuotraukomis ir įršta kietais viršeliais. Išleido Devenų kultūrinis fondas. Gaunama „Draugo“ administracijoje. Kaina 27 dol. Užsakant paštą dar pridėdama: JAV-bėse 3.50 dol., į Kanadą – 4.00 dol., į visus kitus kraštus – 4.50 dol. Illinois valstijos gyventojai sumoka dar 2.36 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Chicago, IL 50529.

VYTAUTAS LANDSBERGIS ATGAVĘ VILTĮ

Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininko kalbos, išleistos Kanadoje. Tai labai padrasinančios ir įtikrovi atviromis akimis įvelgiančios ir miniai pasakytos kalbos. Įžanga parašė PLB pirmininkas Vytautas Bieliauskas, išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, redagavo Ramūnė Sakalaite-Jonaitienė. Leidinys turi 227 psl., gausiai iliustruotas. Šią knygą verta įsigyti ir perskaityti. Leidinys didelio formato. Knygos kaina 10 dol. Illinois gyventojams Tax 0.88 ct. Persiuntimo išlaidos: USA – 2 dol., Kanada – 3 dol.

Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteriui FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perfame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR SALE

Highly desirable 2 bdrm. condo in Oak Lawn; large master bedrm. with pvt. bath; heated garage; pvt. laundry rm. Ask for Joe, Re/Max All Properties, 708-479-5565.

FOR SALE

Attractive 1 bdrm. condo, walking dist. to beach, close to restaurants & shopping. Price \$49,900. Contact: Marilyn Danzing, Agent Coldwell Banker Real Estate St. Petersburg Beach, FL. Tel. 1-800-786-6927

FOR SALE

Parduodu du kapinių sklypus Chicago Lietuvių Tautinėse kapinėse: Section 3, Block 18, Lot 5. Tel. 904-773-2642

HELL IN ICE

HELL IN ICE Onutė Garbštienė

A diary (much like that of Ann Frank), which begins in 1941 when a group of Lithuanians were loaded in cattle cars and dispatched to the wastelands of Siberia. This diary is a record of a woman – a people-a nation, ravaged by a vicious occupying force, but resisting and surviving.

Translated by Raimonda K. Bartuška. 256 pages, hard cover. Published in Vilnius 1992. Book price \$13.00. Shipping and handling in USA \$2.00. Canada – \$3.00. Illinois residents add \$1.14 for sales tax. Send orders to: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589.

Making a big world smaller.

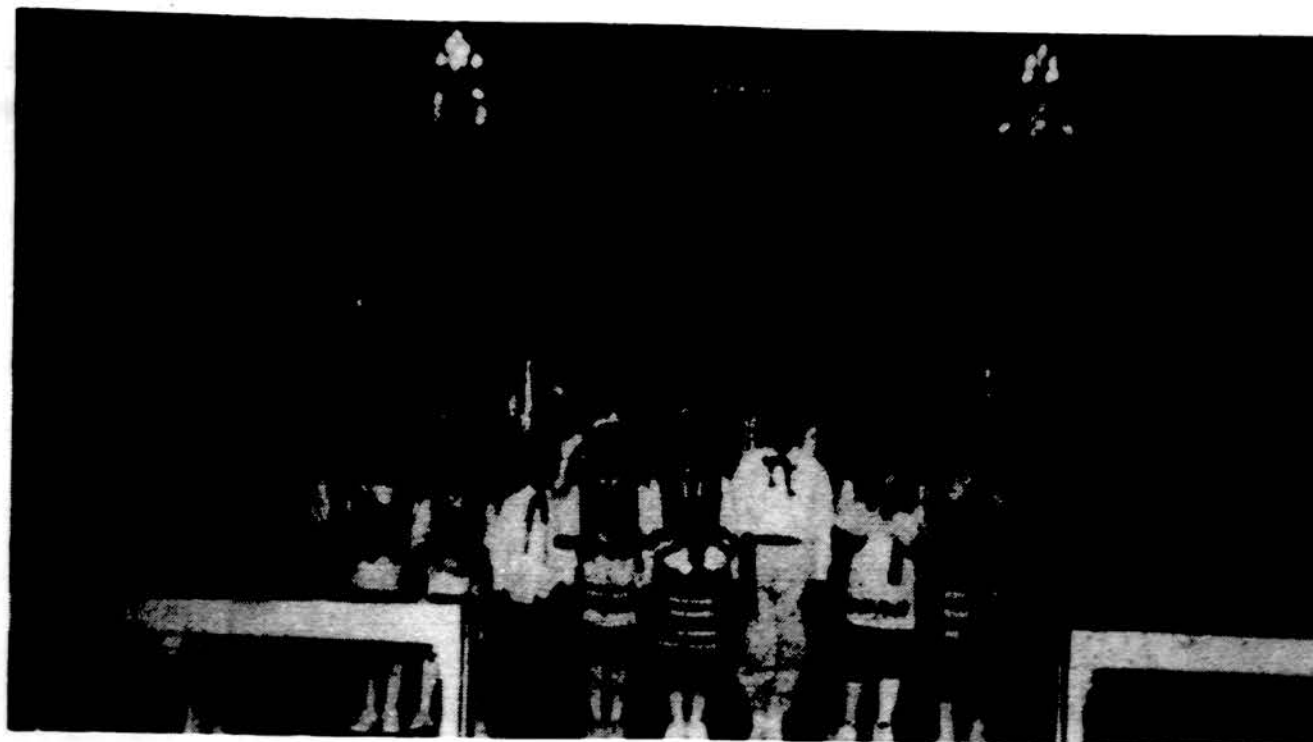

What difference does it make that Lufthansa flies to more international destinations than any other single airline? Or that every 40 seconds a Lufthansa plane takes off or lands in one of 180 cities around the world? The point is that over the years every experience with every traveler from every corner of the world, has helped us understand you. We've come to know cultures and customs from around the globe. All the better to help you feel at home everywhere, on the ground, and in the air. Even in many cities we don't fly to, you'll find a Lufthansa office ready to serve your needs. Experience that's worldwide and worldwide. It's a difference that's helped us make friends with a world full of travelers. And that can make this big world feel very small indeed.

Lufthansa

For reservations and information call 1-800-645-3860 or see your travel agent. Lufthansa Miles & More™ and United Mileage Plus™ are now fully reciprocal. Accrue or redeem miles in either program when you fly on Lufthansa flights or flights operated by our global partners, United Airlines.

Philadelphijos Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo šv. Mišių procesijos dalyviai ir svečiai. Mišias aukojo kun. Leonas Jakimavičius iš Alytaus kartu su kun. Timotiejum Burkausku, OSP ir prel. Leonu Peck-Peciukevičium.

LAIŠKAI

TAPOME LAISV!

Nežinau, kaip jaučiasi kitų buvusių „kolonijų“ tautiečiai, bet aš, kaip pirmąkart, „Omahos kolonijos“ gyventojas, negaliu savo kailyje išverti, nepasidžiaugęs išsilaisvinimu nuo kolonistų čikagiečių, ilgus metus dominavusių virš kituose miestuose gyvenančių lietuvių. Dabar mes jau nebe „Kolonijos“, bet „Telkiniai“, bent „Draugo“ akimis žiūrėti. Net ir lietuvių b-nės sąstato neapriklaušom tai pačiai apylinkėi su Čikaga. Tapom laisvi, „we are free, wir sind frei, sumus libera!“ Gana jums, čikagiečiai, mus vadinti provincijomis, kai miečiais ir gal dar artimaus užsieniečiais! Nobelio Taikos premiją TELKINIO atradėjui ar atradėjai! O „Drauga“ sveikinu, kad skyrių „Mūsų kolonijose“ pakeitėte į „Lietuvių telkiniai“, nors jau gerokas laiko tarpas nuo to prabėgo. Iš viso, jūsų dienraštis pastaruoju metu, mano nuomone, tapo daug įdomesnis ir jį skaitau su padidėjusiu malonumu.

Jonas Šarka
Omaha, NE

AR PLB PASINAUDOS PATARIMAIŠ?

Perskaicius PLB valdybos pareiškimą, kuris nepakaltino jos pirmininko, bet kalte dėl knygos išleidimo ant savęs užsidėjo. Valdybos pasisakymas neišsklaido susirinkusių dūmų. Taip pat kyla klausimas, kodėl PLB valdybos prisipažinimas išėjo labai pavėluotai, o tik po didelio visuomenės narių ir pačios LB Krašto valdybos griežto pasisakymo.

Skaitant tame patame „Draugo“ numeryje pasisakymą, Lietuvos istorijos instituto direktoriaus habil. dr. Antano Tylos dėl išleistos „Kovų ir kančių“ istorijos knygos, kyla klausimas, kodėl PLB pirmininkas nepasinaudojo Antano Tylos patarnavimu?

Reikia tikėti, kad dr. Antano Tylos išreikštomis mintimis, patarimais bei nurodymais, bus pasinaudota tolimesnėms šios rūšies knygų leidimui. Taip pat būtų naudinga jį pakviesti į redakcinį darbą.

Antanas Pauzuolis
Chicago, Ill.

JIE NE TO PATIES IEŠKO

„Kai mes atvykome į Ameriką... karo išvyti iš tėvynės – tai gerai. Kai mūsų tautiečiai šiandien ieško to, ko mes ieškome – tai blogai“, rašo D. Bindokienė, kritikuodama tuos, kurie pasisako prieš naujus atvykėlius iš Lietuvos. Jai tai atrodo kiek nelogiška „Draugas“, Nr. 86, geg. 4. Taip gali atrodyti dėl to, kad lyginami du skirtingi dalykai.

Mes išvykome iš Lietuvos, sovietų okupacijai artėjant, siekdami apsaugoti savo laisvę

ir gyvybę, nes iš pirmosios sovietų okupacijos 1940 m. žinojome, kas mūsų laukia. Turbūt tuo metu nebuvo nė vieno, kuris bėgo į Ameriką, kad galėtų susikurti geresnį gyvenimą. Iš tikro daugelis galvojo, kad po vieno kito mėnesio jie galės grįžti Lietuvon.

Šiandien mūsų tautiečiai atvyksta iš Lietuvos tik su vienu tikslu – surasti geresnį gyvenimą. Jie išvyksta su vizomis, žino, kur nuvyks bei apistos, taigi ieškodami visai ne to, ko mes siekėme išbėgdami. Mes nesame su jais buvę „tame pačiame laively“, kaip D. Bindokienė neteisingai teigia. Mes pasiekėm Ameriką kitais laivais ir kitokiomis aplinkybėmis.

Žinoma, emigruoti iš savo krašto yra visur pripažinta asmens teisė. Tačiau dabartinių Lietuvos žmonių išvykimas sukelia nemalonių nuotaikų tiems, kuriems rūpi Lietuva. Visi užsienio lietuviai – ir mes, pabėgėliai, ir senesnės kartos išeiviai – per visą okupacijos laikotarpį darėm, ką galėjom, kad Lietuva atgautų laisvę, tikėdam, kad naujam jos gyvenimui sukurti visi vienai griebis darbo. Tačiau pasirodė, kad kai kuriems jos žmonėms Lietuva nesvarbi, kad jie kuo greičiau nori išsprūsti į kitus kraštus, kur galėtų susirasti geresnį gyvenimą. Tai matant, ne vienam ateina mintis, kad jei jiems Lietuva nesvarbi, tai kodėl mums reikia sielotis dėl jų asmeninio pasirinkimo. Dėl to ir tenka girdėti neigiamų pasisakymų prieš naujuosius ateivius, ir neparodoma noro juos užjausti, kaip D. Bindokienė ragina.

Juozas Vitėnas
Oxon Hill, MD

AR MES GERESNI?

Skaitau pedagogo J. Plačo straipsnį „Draugas“, gegužės 13 d.) ir darosi labai keista, kad mes, mokydami kitus, ypač tėvišėje, neišgalim savo, nors ir mažo, šiukšlyno susitvarkyti.

Kalbame apie demokratiją, bet kai reikalas paliečia mus asmeniškai, sprendimai prilygsta užsispyrimui, arba, lietuviškai tariant – tu man nepasakysi, kad daryti!

Teko daug metų darbuotis lietuviškų mokyklų tėvų komitetuose ir sutikti daug žmonių. Su trupučiu tolerancijos kito nuomonei gali greičiau ir daugiau nuveikti, negu vis mokydamas kitus.

Norėtusi sveikinti J. Plačą, vieną iš lietuviškų švietimo šulų, kurie savo gyvenimą paskyrė lietuviškai mokyklai. Linkiu jam nepavargti ir vis priminti mūsų visuomenei, kad kažkur yra netvarka ir per daug asmeniškumo.

Mes galim ginčytis dešimtis metų, eiti į teismą, bet mažai kas pagalvoja, kad lietuviška mokykla, kaip ir kiekviena jaunimo organizacija, yra įsteigta vaikams mokytis, auklėti, bet ne suaugusiems ginčytis. Ar ne

tas pats vyksta Čikagos valstybinių mokyklų sistemoje, dėl kurios mes taip piktinamės?

Leopoldas Kupcikevičius
Chicago, IL

PASIRINKTAS NE TAS TAIKINYS

Š.m. balandžio 15 d. laidoje buvo išspausdintas Pr. Jogos laiškas, kuriame jis, kaip vienas JAV LB Kontrolės komisijos narių, kaltina JAV LB Krašto valdybą, kad ši nesutvarkanti formalumų vėl įteisinti JAV LB Ekonominį reikalų tarybos veiklą. Pr. Joga teisingai pastebi, kad 1992 m. rugsėjo 27 d. vykusio JAV LB Tarybos II sesijos nutarė Ekonominį reikalų tarybos veiklą sankcionuoti vienerių metų laikotarpiui. Po metų, 1993 m. spalio 9-10 d. prie Čikagos vykusioje III sesijoje Ekonominį reikalų tarybos klausimu nutarimas nebuvo priimtas, todėl Pr. Jogos teigimu, „Ekonominį reikalų tarybos veikla teisiškai yra pasibaigusi“.

Pr. Joga nutyli, kad net dvi LB Tarybos komisijos spalio 9-10 d. vykusioje III sesijoje padarė siūlymus, užgriaučius JAV LB Ekonominį reikalų tarybos veiklą ir rekomenduojančius šią tarybą padaryti nuolatine. Kad šiem ir kitiems siūlymams nebuvo duota eiga, kaltinti tenka JAV LB tarybos prezidiumui. Sesijos darbotvarkė nebuvo tinkamai suplanuota, tad pritrūko laiko ir kvorumo JAV LB įstatų bei taisyklių pakeitimui.

Trečiajai JAV LB tarybos sesijai baigiantis, tarybos prezidiumo pirm. Vyt. Kamantas žadėjo korespondenciniu būdu atlikti LB įstatų pakeitimų ratifikavimą ir pravesti dėl kvorumo stokos susitrukdžiusių Tarybos sesijos nutarimų priėmimą. Deja, praslinko aštuoni mėnesiai, ir Tarybos nariai dar tebelaukia korespondencinio posėdžio. Pirmą kartą JAV LB Tarybos istorijoje vyksta vidinė netvarka. Pr. Joga, būdamas Kontrolės komisijos nariu, turėtų pasirūpinti, kad tarybos prezidiumas duotą pažadą įvykdytų.

Asmeniškai stebiu Ekonominį reikalų tarybos veiklą. Džiaugiuosi jos pirm. A. Dambriūno sugebėjimu į ją įtraukti daug jaunų ir gabių žmonių. Seku „Drauge“ Edm. Kulkauskio administruojamą Ekonominį reikalų tarybos skiltį. Ten išspausdinti straipsniai sudaro progą geriau orientuotis Lietuvos ekonominiame gyvenime. Laikantis raidės, Ekonominį reikalų tarybą galima būtų paleisti ir skilti „Drauge“ uždaryti. Iš kitos pusės, kodėl nepaleisti pareigų neatliekančio JAV LB tarybos prezidiumo?

Algimantas S. Gečys
Philadelphia, PA

• Kai žmonės skundžiasi lietuvių oru, įdomu prisiminti, kad 1858 m. balandžio 18 d., Čikagoje ir apylinkėse prasi-
dėjęs lietus tęsėsi 60 dienų (ilgiau, negu biblinis vėnas...).

A.†A. AGOTA ŠPEČKAUSKAITĖ MATULIOKIENĖ

Gyveno Chicagoje, 58 metus.

Mirė 1994 m. gegužės 22 d., 5:55 val. ryto, sulaukusi 101 metų.

Gimė 1893 m. vasario 4 d. Lietuvoje, Tauragės apskrityje, Mordelių kaime. Amerikoje išgyveno 82 m.

Nuliūdė liko: dukterys – Eleonora Wideikis, žentas John, Mildred Martin, žentas Al, Lucy ir Pauline; sūnus Edmund Matthews; dvylika anūkų ir 21 proanūkas, taip pat daug sūnėnų ir dukterėčių.

Velionė buvo žmona a.a. Kazimiero, motina a.a. Valentino ir uošvė a.a. Elizabeth Matlow.

Priklausė daug metų Šv. Jurgio lietuvių parapijai Bridgeporte ir St. Symphorosa.

Velionė pašarvota antradienį, gegužės 24 d. nuo 2 iki 10 v.v. Blake-Lamb laidojimo namuose, 5800 W. 63 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gegužės 25 d. Iš laidojimo namų 8:45 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vaikai, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių direkt. Blake-Lamb Funeral Home. Tel. 312-735-4242.

A.†A. ELENA JAKUBAITIENĖ

Gyveno Oak Lawn, IL.

Mirė 1994 m. gegužės 22 d., 9:40 val. vakaro, sulaukusi 71 metų.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 45 m. Nuliūdė liko: dukra Maria Joana Bay, žentas Gregory, sesuo Katrytė Rūkienė su vyru Antanu, dukterėčia Christine, jos vyras Tomas ir vaikai – Mykolas ir Danielle.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai, Lietuvių Fondui. Velionė pašarvota antradienį, gegužės 24 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gegužės 25 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukra, žentas, sesuo ir dukterėčia su šeima.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

JUOZAS UNDRAITIS

Minint mano mylimo Vyro mirties sukaktį, šv. Mišios už velionį bus aukojamos š.m. gegužės mėn. 30 d. 8 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, IL.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose Mišiose ir kartu pasimelsti už velionį Juozą.

Po šv. Mišių Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse bus pašventintas paminklas a.a. Juozui. Iš kapinių visi kviečiami pusryčiams į „Mabenka“ restoraną, 7844 S. Cicero, Burbank, IL.

Nuliūdusi žmona.

PADĖKA

Mano mylimai, gerajai Žmonelei

JUTTAI JŪRAI GUSTAITIENEI

1994 kovo 16 d. rytu palikus šį pasaulį, Jos šviesų atminimą pagerbė įvairių tautybių, skirtingų religijų žmonės keliose valstybėse.

Visiems nuolankiausiai dėkoju.

Lai Aukščiausiasis išklauso maldas.

Algirdas Gustaitis

Ilgą žemišką kelionę baigusi

A.†A.

JUZEFA NORKAITIENĖ

regi Amžinąją Šviesą. Jos dukras IRENĄ GELEŽIENĘ, žentą JULIŲ ir DANUTĘ NORKAITYTĘ užjauname ir, visų velionės paliktųjų, skausmu dalinamės.

Lietuvos Dukterų draugija

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

ALBINAS AUGUSTINAS

Jau suėjo vieneri metai, kai mano mylimas Vyras mirė 1993 m. balandžio 26 d.

Jo atminimui bus atnašaujamos šv. Mišios Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje gegužės 26 d., 7 val. rto.

Prašome artimuosius, draugus ir pažįstamus prisiminti jį savo maldose.

Dieve, priimk jį savo globon. Tegu ilsiis ramybėje!

Nuliūdę: žmona ir anūkai.

A.†A.

ALFONSUI ILEKIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo velionio žmonai TEODORAI, sūnams ARŪNUI ir JONUI, dukrai NI-JOLEI, visiems anūkams ir kitiems artimiesiems.

Daytona Beach Lietuvių Klubo
valdyba ir klubo nariai.

„Sietyno“ Dainos Ansamblio Ilgamečiui Dainininkui

A.†A.

ALFONSUI ILEKIUI

iškeliavus į Amžinojo Poilsio Namus, liūdesyje likusią žmoną TEODORĄ, dukrą NIJOLĘ, sūnus JONĄ ir ARŪNĄ ir jų šeimų narius giliai užjauname ir dalinamės jų liūdesiu.

„Sietyno“ Dainos Ansamblys

Daytona Beach, Florida.

Mylimam Tėveliui

A.†A.

POVILUI PETKEVIČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo sūnams JUOZUI PETKUI ir jo žmonai ZITA ir ARMINUI PETKEVIČIUI su šeima.

Seattle Lietuvos Dukterų draugija

A.†A.

POVILUI PETKEVIČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo sūnams JUOZUI PETKUI ir jo žmonai ZITAI, ARMINUI PETKEVIČIUI ir jo šeimai.

Aleksandra Gylėnė
Gylių šeima
Minelgų šeima
Pareigis-Lukomski šeima
Žvirzdžių šeima
Lapatinskių šeima
Raišių šeima

A.†A.

AGOTAI MATULIOKIENEI

mirus, reiškiau užuojautą dukroms ELEONORAI, MILDRED, LUCY, PAULINAI, sūnui EDMUNDUI ir visiems artimiesiems.

Augustinas Varškys

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Vijūnas“ yra dar palyginti neseniai įsisteigusi tautinių šokių grupė. Savo veiklą pradėjusi 1991 m., besiruošiant IX šėvišios lietuvių tautinių šokių šventei. Grupei vadovauja Rita Keželiene. Praėjus Tautinių šokių šventei, jaunimas pasiliko drauge ir tebetesio repetitijas, pasirodo lietuvių ir kitataučių tarpe. „Vijūno“ šokiais pasigėrėti bus proga birželio 19 d., 3 val. popiet, Jaunimo centro didžiojoje salėje, kur ruošiamas „Mažoji tautinių šokių šventė“. Visas koncerto pelnas skiriamas „Draugo“ paramai, kurios, ypač vasaros metu, visuomet skaudžiai pasigendama. Visuomenė kviečiama gausiai užpildyti salę ir paremti savo dienraštį.

Gegužės 17 d., „Draugo“ laišku skyriuje po laišku, pavadintu „Nepamirštami išpūdziai“ autorės pavadė turi būti Marijona Lemešytė-Dikiniene. Kadangi rankraštis buvo labai sunkiai iškaitomas, išvėlė klaidą. Prašome visų, rašančių „Draugui“ labai aiškiai įrašyti vardus, pavardes ir vietovardžius, ypač rašant ranka.

Prel. Juozas Prunskis ir Vytautas Kamantas uždegą žvakę, pagerbiant mirusius LF narius narių suvažiavime kovo 26 d. Jaunimo centre.

Nuotr. J. Tamulaitis

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, gegužės 29 d. Baltia Express, atstovs priiminės jūsų siuntinius nuo 9 v.r. Lietuvių centre, Lemont, IL. Teiraukitės skambindami nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

x TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. Siunčiame automobilius. Pinigai pervedami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse tradicinės mirusiųjų pagerbimo iškilmės prie Steigėjų paminklo vyks pirmadienį, gegužės 30 — Kapų puošimo dieną, tuoj po šv. Mišių kapinėse. Iškilmes jau daug metų praveda Bendruomenės pasauliečių komitetas ir Kapų sklypų savininkų draugija, garbės sargyboje su vėliavomis dalyvaujant šauliams, šaulėms ir ramovėnams. Kapinių steigėjų, šiose kapinėse palaidotieji, o taip pat visi mūsų tautos mirusieji bus prisiminti dalyvaujant kunigo malda, visuomenės atstovų trumpu žodžiu, vainiko padėjimu ir visų dalyvių bendra giesme bei Lietuvos himnu. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti šiame bendrame visuomenišrame mirusiųjų pagerbime, prisiminti ir aplankyti savo artimųjų kapus.

Vida ir dr. Vaclovas Tumašonai iš Floridos, kaip jie rašo savo laiške, „Draugo“ darbo įvertinimui atsianti šimto dolerių čekį. Už paramą laikraščio leidimo išlaidoms sumažinti tariame nuoširdų acių.

Čikagos Lietuvių moterų klubo Gintaro puotos ruošimo komitetas. Iš kairės: Emma Petraitis, Olga Landon, Madge Nekrosius, Irene Norbut — pirmininkė, Scottie Zukas, Frances Simanoni; stovi: Genevieve Maluska, Ruth Katauskas, Lillian Gedwill, Irene Buchbinder, Aldona Brazis. Klubas ruošia Gintaro banketą birželio 26 d.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS SEKLYČIOJE

Trečiadienio popietę gegužės 4 d. buvo skirta mūsų brangioms motinoms prisiminti. Seklyčia prisirinko pilnut pilnutėlė — visi norejo išreikšti savo meilę motinoms. Programų vadovė Elena Sirutienė pasveikino gausius svečius, primindama, kad niekas neužsitar nauja didesnės mūsų meilės kaip motina. Kartu ji pakvietė šios dienos prelegentę dr. Albiną Prunskienę paskaitai. Dr. A. Prunskienė pradžioje paminėjo, kad motinoms pagerbti yra parašyta daugybė poezijos, daug paveikslų, skulptūrų ir kitokių meno kūrinių sukurta motinų meilei išreikšti. Lietuvių motina buvo tikroji šeimos židinio saugotoja, kuri sunkiaisiais vergijos laikais prie ratelio mokė savo vaikelius rašto. Gražiausias metų mėnuo — gegužė yra skirta motinoms. Visi mes prisimename motinos meilę, suprantančią ir atleidžiančią. Jos yra tautinių ir dvasinių principų iškėpėjos. Bet po 50 komunistinės vergijos metų daugelio motinų tvirtieji religiniai principai buvo sužaloti ar visai sunaikinti, tad dabar Lietuvoje nemažas skaičius motinų palieka savo vaikus. Tie vargšai paliktieji vaikai yra labiausiai užmiršti visuomenės nariai. Mūsų pareiga teikti jiems pagalbą dabar, nelaukiant, kol jie užaugs. Būtų idealu, kad kiekviena Amerikos lietuvių motina paimtų globoti nors vieną našlaitį ar apleistą vaikėlį, siunčiant jam pagalbą per organizacijas. Ta proga ji paskaityt vieną iš daugelio gautų laišku iš vaikų globėjos, kuri dėkojo šėvišios lietuviams už teikiamą pagalbą.

Tačiau sovietinė sistema sužalojo ne visas motinas. Yra šeimų, kurios, augindamos savo vaikus, priima dar net po kelius našlaičius ir myli juos, kaip savo. Per jas spinduliuoja dieviška meilė ir sušildo nelaimingųjų

širdis. Tie vaikeliai prisiriša prie savo augintojų ir jas pamilsta. Ji davė pavyzdį Kačinskų šeimos, kuri, turėdama savo 3 vaikus, prisiėmė net 7 našlaičius ir dabar augina 10 vaikų. Kita — Gražina, nepaprastai pasižvelgusi vaikeliams, kuri suranda vaikams tėvus, išdalina gautuosius siuntinius. Yra Kaitinienų klebonas Linkevičius, kun. Ramašauskas, kun. Aukštikalnis, kurie globoja daug nelaimingų vaikelių. Miškinų šeima augina net 15 apleistų vaikų. Tie vaikeliai laukia mūsų pagalbos. Juos jau pradėjo šelpti LB apylinkės, Tauragės klubas, motutės, visi aukoja lėšas nežinomam našlaičiui.

Po paskaitos E. Sirutienė nuoširdžiai dėkojo prelegentei už tokias aktualias mintis ir pakvietė Apoloniją Steponavičienę meninei programai. Jina paruošė vaikelius, kurie, atvykę iš Lietuvos Jūratos Budrienės Seklyčioj globojami, laukia, kol galės patekti į Shriners ligoninę. Viena mergytė pirmiausia padainavo dainelę, o paskui kitos, puikiai atmintinai išmokusios ir nesuklydusios, deklamavo poeziją mamųčių garbei. Visi buvo sužavėti. O pati Ap. Steponavičienė pabaigai dar padainavo liaudies dainą.

Programų vadovė iškviė Ed. Šulaitį, kuris trumpai pristatė svečią iš Lietuvos, estrados solistą Stasį Povilaitį, labai populiarų dainininką, laimėjusį Šabaniausko premiją. Solistas padainavo 2 Šabaniausko dainas, paskui „Laišką tėvams ir senelei“. Visiems buvo malonu išgirsti puikų dainavimą su aiškia diktacija (kas ne dažnai pasitaiko). Popietė baigta pietumis ir jaukiu pabendravimu.

Apol. P. Bagdonas

LIETUVOS RŪPESČIŲ TEMA LEMONTE

x Dr. Ona Mironaitė „Lietuvos našlaičių globos“ komitetui atsiuntė \$150 ir apsiėmė globoti vieną našlatį Lietuvoje. Našlaičio vardu komitetas dėkoja. Komiteto adresas: 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Prez. Antano Smetonos 120 m. gimimo ir 50 m. mirties sukakčių minėjimo programa: 10:30 val. ryto šv. Mišios Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Giedos sol. Audronė Gaižiūnienė; 2 val. p.p. Balzako muziejaus Gintaro salėje velionio kelią apibūdins inž. Jonas Jukūnas. Sol. Audronė Gaižiūnienė, pianistas Antanas Smetona, akompaniatorius muz. Ričardas Sokas. Programos pranešėja Daiva Meilienė. Pabendravimas prie kavos ir užkandelių. Visi kviečiami, visi laukiami. Minėjimas įvyks sekmadienį, gegužės 29 d. Rengia: A. L. Tautinės s-ga Čikagoje. (sk)

PLC, Lemonte kultūrinių renginių komiteto pirm. Bronės Nainienės iniciatyva gegužės 22 d., sekmadienio popietę didžiąją salę pripildė apie 400 tautiečių pasiklausyti Valdo Adamkaus pranešimo „Išėvija ir Lietuva“. Šį pranešimą suruošė Lietuvių respublikonų lyga Illinois valstijoje, kurios pirmininku yra Anatolijus Milūnas. Jis ir pristatė prelegentą Valdą Adamką, kuris, pagal apklausinėjimą yra populiariausias žmogus Lietuvoje. Tas jo populiarumas labai šakotas: kaip gamtosaugos specialisto, ekonomisto, valstybininko, mokslininko ir Lietuva gerovės siekėjo. Kartu A. Milūnas prisiminė ir Illinois valstijos lietuvių respublikonų veiklą, nes mums reikia rūpintis ir JAV problemomis. Tą veiklą rodė salėje išplatintas LARL of IL biuletenis, kur matėme svarbiems Illinois valstijos komitetams gubernatoriaus Jim Edgar paskirtus pasižymėjusius lietuvių respublikonus:

Anatolijū Milūną, dr. Donatą Tijūnėlį, advokatę Reginą Narušienę ir visuomenininkę Gražiną Liautaud.

V. Adamkaus pranešimas vaizdžiai nušvietė dabartinę politinę būklę Lietuvoje. Iš ankstyvesnių pranešimų, iš Lietuvos prezidento rinkiminės kampanijos, V. Adamkų pažįstame kaip puikų kalbėtoją, gerą daugelio sričių analitiką iš tiesioginės patirties, kurios jam prieinamos, atliekant tarnybinius reikalus Lietuvoje, ten dažnai būnant, kalbant su valdžios ir partijų vadovais ir realiai analizuojant esamą dabartinę padėtį. Toks buvo ir jo pranešimas. Lietuva išgyvena sunkią viešpatuojančios partijos diktatūrą, paremtą neveiklumu, korupcija, savanaudiškumu, pastangomis išsilaikyti valdžioje ne valstybės ar žmonių gerovei, bet savo partijos valdymui ir praturtėjimui. Nebėra taip reikalingo didžiadvaiskumo, pagarbos ir paramos artimui. Lietuvą griauja ir politinis valdžios trumparegiškumas. Tauta vilties dar neprarado, bet praranda kovos dvasią. Vadina moji opozicija LDDP sauvalei ir vis didesniame žmonių išnaudojime — neefektyvi. O tam sauvaliavimui, nesiskaitymui su kitų nuomonėmis, ekonominis bei buitinio gyvenimo smukimas pasauliui paaiškinamas labai lengvai. Valdome, tautos išrinkti demokratiniu būdu. Pagaliau tam pasauliui mažai rūpi, kas darosi Lietuvoje.

Išėvijos — Lietuvos santykius sugriovė dabartinė Lietuvos nomenklatura, išpiliendama lietuvių už Lietuvos ribų. Baimė, kad išėvijos talentai, profesionalizmas bei finansai daug ką išstumtų iš tarnybų aiškiai pasirodė mūsiškiams norint padėti: „Labai acių už patarimus, bet mes geriau žinome, ką daryti“.

Per 50 metų viską darėme Lietuvos laisvės atstatymui. Tos laisvos Lietuvos mes niekad neišsivadėsim. Tik šiandien neįmanoma ją laikyti laisva, kai vyksta korupcija, melas, išnaudojimas, ekonominis smukdymas ir skurdas. Išėvija neturi ir neturės jokios politinės įtakos Lietuvos atečiai. Galime tik padėti mūsų partijoms sustiprėti, padėti ekonominiai, padėti dvasiniai. Turime rūpintis savo etninį vertybių išlaikymu svetur ir jų perdavimu jaunajai kartai. Mūsų išėvijos darbuotojų eiles papildys ir naujieji emigrantai iš Lietuvos, naujos jėgos.

Po pranešimo buvo keletas klausimų. Naujas receptas Lietuvos atgimimui nebuvo surastas. Rūpestis jos likimu lieka ir toliau.

Br. J.

Stasės Blūdžiuvienė, Southfield, MI, ir dr. Dana Naikauskienė, mirus a.a. Marijai Dūdienai, jos atminimui vietoje gėlių paaukojo „Draugo“ išleidimui šimtą dolerių. Joms nuoširdžiai dėkojame.

MŪSŲ ABITURIENTAI

Julytė Plačaitė, Aldonos ir Gintaro Plačų duktė, baigia Maria High School. Visus ketverius metus buvo garbės sąrašuose. Turėdama meniškų gabumų, Julytė buvo iliustratorė „Maria Herald“ laikraščio ir „Serendipity“ žurnalo meno redaktorė. Gimnazijoje priklausė Students Against Drunk Driving organizacijai, lengvosios atletikos bėgimo komandai, Dramos klubui, Meno klubui. Buvo Rutos ratelio vicepirmininkė, atstovavo Maria H.S. „Time“ žurn. rašymo konkurse. Julytė — gabi balerina. Nuo mažens šoko baletą Veleckytės studijoje: School of Chicago City Ballet; Ruth Page School of Ballet. Dalyvavo „Nutcracker“ pastatyme Pennsylvania-Milwaukee Ballet ir „Cinderella“ pastatyme Chicago City Ballet. Taip pat pasirodė Maria H.S. pastatymuose „Seven Brides for Seven Brothers“ ir „Oliver“.

Julytė baigė Nekalto Prasišėdimo pradž. mokyklą, Dariaus ir Girėno lit. mokyklą, ČALM. Priklausė Lietuvos Vyčių taut. šokių grupei ir šiuo metu šoka „Grandies“ ansamblyje. Skautauja nuo 6 m. amžiaus ir dalyvauja skautų vasaros stovyklose. Priklauso Kernavės skautų tūntui. Nuo rudens pradės farmakologijos mokslus Illinois universitete, Čikagoje.

Julytė Plačaitė.

Gintas Mikučiauskas, Alfredo ir Alicios Mikučiauskų sūnus, baigia Lemont gimnaziją. Gintas buvo gimnazijos garbės sąrašuose ir Illinois State Scholar baigėje. Jis priklausė American Diabetes sąjungai, kurioje eina vertėjo pareigas. Gimnazijoje yra Mokinių tarybos atstovas ir specialus ambasadorius. Pirmosios klasės — viceprezidentas, trečiųjų metų klasės prezidentas. Priklauso šiems klubams: Foreign Language, Outdoor, Science, Great Books, Mathletes, Saturday Scholar.

Gintas lankė K. Donelaičio lit. mokyklą. Ten už savo poezijos kūrinius yra laimėjęs keletą premijų. Illinois Music Association muzikos konkurse laimėjo antrą vietą kaip pianistas. Jis yra aktyvus ateitininkas ir šoka

Gediminas Blūdžius, Viktoras Naudžius, Algirdas Marchertas ir Gintautas Saulis pasidalino savo patirtimi ilgesnį laiką „Dirbant Lietuvoje“. Pranešimai ir diskusijos vyks sekmadienį, birželio 5 d., Lemonte. Lietuvių centro Bočių menėje, 12 val. p.p. (po 11 val. Mišių). Bus kavutė ir užkandžiai. Visus maloniai kviečia „Saulutė“.

Bilietai į „Mažąją tautinių šokių šventę“, kurios programoje dalyvauja net septynios, Čikagoje ir apylinkėse veikiančios, tautinių šokių grupės, gaunami Vaznelių prekyboje ir „Draugo“ administracijoje. Bilietų kainos nedidelės, o programa tikrai šauni. Koncertas įvyks birželio 19 d., 3 val. popiet.

tautinius šokius „Spindulio“ grupėje.

Tarp visų užsiėmimų ir gero mokymosi Gintas randa laiko darbui. Jis yra Strand kavinės viršininkas. Gintas yra idealistas ir tikisi per savo gyvenimą pasaulį padaryti truputį geresniu. Rudenį jis pradės lankyti University of Illinois Čikagoje. Studijuos teisę arba komerciją.

Gintas Mikučiauskas.

Audra Kristina Riškutė, Aldonos Kušlikytės ir Kęstučio Riškų duktė, baigia Palatine gimnaziją. Visą ketverių metų laikotarpį Audra buvo „a“ garbės mokinių sąrašuose. Ji buvo Illinois State Scholar, priklausė National Honor Society, Franch Honor Society, Art Club, Lengvosios Atletikos bėgimo komandai, redagavo Palatine H.S. metraštį. Taip pat buvo Poplar Creek Prairie Steward.

Audra lankė Maironio lietuvišką mokyklą.

Rudenį pradės studijas University of Illinois Champaign-Urbana.

Audra Kristina Riškutė.

Rimas Gecevičius, Angelės ir a.a. Kazimiero Gecevičių sūnus, baigia St. Lawrence gimnaziją. Rimas baigė Kristijono Donelaičio Aukšt. Lit. mokyklą. Priklausė A. Lipniūno ateitininkų kuopai. Nuo mažens yra aktyvus skautas ir šiuo metu yra Perkūno draugovės draugininko pavaduotojas. Šoka „Grandies“ tautiniame ansamblyje.

Rimas mėgsta slidinėti, golfuoti ir lošti biliardą. Laisvalaisvalikiu mėgsta klausyti muzikos ir bendrauti su draugais.

Rimas lankys Moraine Valley kolegiją. Žada studijuoti biologiją.

Rimas Gecevičius.

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui — yra lietuvių laidas ateities kartoms.

Cekius rašyti:

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.